KÖZÉP-Tisza

A KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG E-LAPJA XXXIV. évfolyam, 2. szám • 2011. szeptember

A TARTALOMBÓL:

A Tisza-tó napja
3. oldal

2010. évi kártalanítás
5. oldal

Vízinövényzet-szabályozás
7. oldal

Igazgatóságunk sikerrel zárt négy projektet

Finisébe érkezett immáron négy ROP-os projektünk is, amit a szokásokhoz híven ünnepélyes keretek közt zártunk le.

Május 19-én került megrendezésre a *„Harangzugi I-es belvíz főcsatorna fejlesztésének”* záró-rendezvénye. A projekt záró-rendezvényén a kétpói Arany János Óvoda kulturális műsorát követően, az érintett települések képviseletében Kétpó első embere, Boldog István polgármester, míg a projektgazda képviseletében Lovas Attila igazgató köszöntötte a megjelenteket. Kovács Sándor, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke ünnepi beszédében – többek között – azt hangsúlyozta, elnökként már a második vízügyi fejlesztés átadásán vesz részt. Reményét fejezte ki, hogy a most átadott, és az átadásra váró Dobai és Milléri fejlesztéssel tovább javul Jász-Nagykun-Szolnok megye belvízbiztonsága. A mederfejlesztéssel érintett csatorna mentén mederszelvény bővítéssel, a természet-harmonikus vízrendezés elvárásait kielégítő mederforma alakult ki. A főmű fejlesztéséből adódóan a többletkapacitás révén belterületi kapacitásnövekedés jött létre. A kivitelezés során természetbarát mederforma kialakítása történt. A projekt következtében kialakuló természetközeli vízgazdálkodással a Harangzugi I. belvízfőcsatorna térségében meglévő természeti értékek megőrizhetők, vizes élőhelyek kialakulása megteremthetők.

A mederszelvény kiépítésének eredményeként nőtt a mederben tározható belvízmennyiség, amely egy kedvezőtlen hidrometeorológiai helyzet esetén keletkező nagyobb belvízhozamot is képes elvezetni.

Ünnepélyes keretek között lezárult a *„Doba belvízfőcsatorna mederfejlesztése és rekonstrukciója”* projekt műszaki megvalósítása június 27-én. A projekt főbb célkitűzései az alábbiak voltak: kapacitásnövelés, rehabilitáció, értékteremtés a belterületen, belvízgazdálkodás, környezetkímélő mederhasználat, költségtakarékos üzem a külterületeken. A mederfejlesztéssel érintett csatorna mentén mederszelvény bővítés, valamint a természet-harmonikus vízrendezés elvárásait kielégítő mederforma alakult ki. A főmű fejlesztéséből adódóan a többletkapacitás révén belterületi kapacitásnövekedés jött létre. A kivitelezés során a természetbarát mederforma kialakítása megtörtént. A 2010-ben bekövetkezett ár- és belvízvédekezés miatt szerződésmódosítás történt, így az eredetileg tervezett 2010. október 30-i határidő, 2011. június 30-ra módosult. A belvízvédekezés során, a Doba belvízfőcsatorna addig elvégzett szakasza jelesre vizsgázott. A rendezvényt követően a részvevők megtekinthették a másfél éves együttműködés eredményeként épült kilenc műtárgy egyikét is Hunyadfalva határában. A fejlesztés Nagykörű, Kőtelek, Tiszasüly, Csataszög, Hunyadfalva és közigazgatásilag Besenyszöghöz tartozó Dobapuszta településeket érinti, valamint a vízgyűjtő területén élő és gazdálkodó mintegy 6 ezer ember életminőségét javítja.

Két nappal később június 29-én Hevesvezekényen lett megtartva a *„Hanyi-éri belvízfőcsatorna mederfejlesztése és rekonstrukciója”* című projekt záró-rendezvénye. A projekt keretében végrehajtott hullámtérrendezésnél a cél a lefolyás gyorsítása volt, a meder érdességének csökkentésével. Ezt a növényállomány (bozót, cserje) ritkításával valósították meg. Figyelemmel a természeti környezet fenntarthatóságára, az ökológiai célkitűzésekre a vízáteresztő képességet elsősorban az ún. invazív fajok egyedszám csökkentésével érték el.

A földmunkák jelentős része a mederkotrás volt, melyet mintegy 9 kilométer hosszban végeztek. A kitermelt földanyagot részben a hullámtéren, illetve a nyomvonal mellett depóniába rendezték. A mederrendezés természet közeli megoldásokkal történt. A kotrás során a meder egyik oldalát érintetlenül hagyták, továbbá kanyargóssá tették a csatorna nyomvonalát, így áramlási holtterek alakulnak ki, amelyek ökológiai szempontból kedvezőek.

A *„Millér belvízfőcsatorna fejlesztése”* az újonnan épült Feketevárosi műtárgy sikeres próbaüzemével zárult 2011. július 1-én. A rendezvényt Szalay Ferenc országgyűlési képviselő, Szolnok megyei jogú város polgármestere nyitotta meg. Ünnepi beszédet mondott Dr. Lengyel Györgyi kormánymegbízott. Az elvégzett munkálatoknak köszönhetően a Milléri belvízrendszer fejlesztés fő célkitűzése Jászkisér, Jászapáti, Jászszentandrás, Jászladány, Besenyszög belterületi csapadék vizeinek elvezetése, külterületi belvizek károkozásának csökkentése, és a me-

Lovas Attila igazgató, Dr. Lengyel Györgyi kormánymegbízott és Szalay Ferenc polgármester

Feketevárosi műtárgy

zőgazdasági vízigények biztonságos kielégítése megoldódott. Az elvégzett mederszelvény bővítés biztonságos vízszétosztást-vízátvezetést tesz lehetővé.

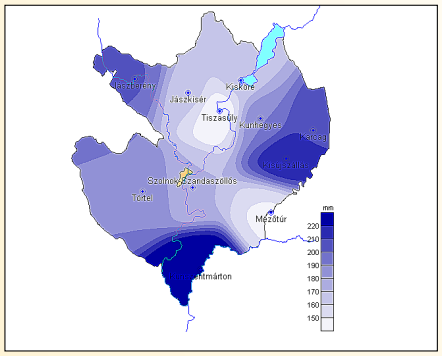
A belvízelvezetésen és a Hanyi-tiszasülyi tározó leürítésén túl a Millér belvízcsatorna kapacitása lehetővé teszi az öntözési és a halastavi, valamint ökológiai vízpótlás biztosítását. A fejlesztés Jászkisér, Jászapáti, Jászszentandrás, Jászladány, Besenyszög településeket érintette, és a vízgyűjtő területén élő és gazdálkodó – közvetve vagy közvetlenül – mintegy 15 ezer ember életminőségét javítja. A 2010-ben bekövetkezett árés belvízvédekezés miatt szerződésmódosítás történt, így az eredetileg tervezett 2010. október 31-ei határidő, 2011. június 30-ra módosult. A belvízvédekezés során a Millér belvízfőcsatorna addig elvégzett szakasza jelesre vizsgázott.

A projektekről további információk találhatók a kotikovizig.hu/Projektek/Hazai projektek címszó alatt.

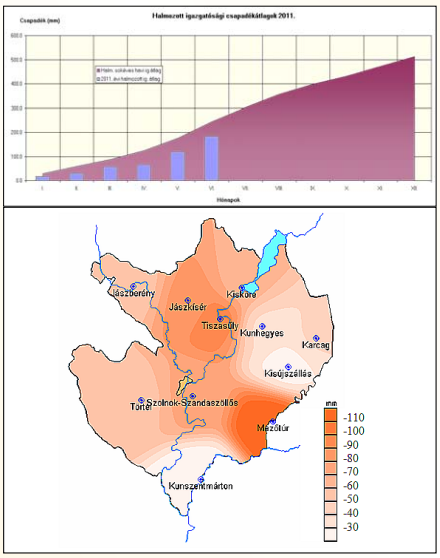
Nemes Adrienn

Hidrometeorológiai értékelés

Csapadék: Az Igazgatóság területén 2011. január 01. – június 30. között összesen 184,9 mm csapadék hullott, ez a sokéves 1-6 havi csapadék átlagnak a 76%-a. Az év első hat hónapjából csak májusban (akkor is jelentéktelen mértékben, 1,0 mm) haladta meg a sokéves havi átlagértéket a lehullott csapadék mennyisége,

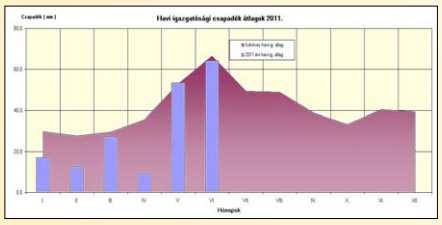

2011. január 1. – 2011. június 30. csapadékeloszlás a KÖTI-KÖVIZIG 11 kiemelt csapadékmérő állomásai alapján

2011. 01. 01 – 2011. 06. 30. csapadékeloszlás eltérése a sokéves 1-6 havi halmozott átlagtól

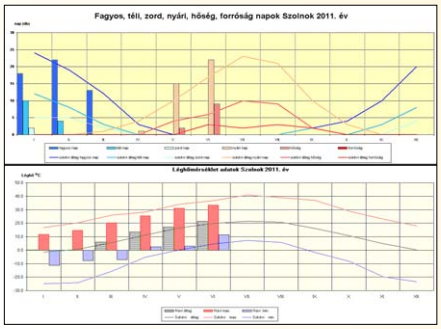
márciusban a sokéves havi átlag érték közeli csapadékmennyiség (27,2 mm) volt. Júniusban 64,1 mm csapadékot észleltünk, ez a sokéves júniusi átlag 96%-a. Az összes többi hónapban az átlagérték 28-58%-a.

A csapadék területi eloszlása a következő képet mutatja 2011. első hat hónapjában. A legtöbb csapadékot Kunszentmártonban mérték (229,7 mm). A legkevesebb csapadék Tiszasüly térségében hullott, mennyisége 138,7 mm volt.

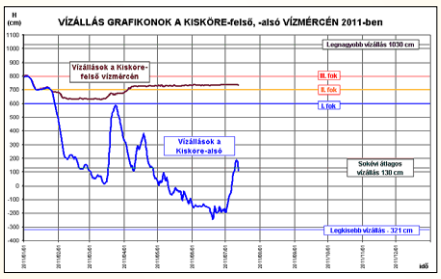
2011. január 1-jétől június 30-ig terjedő időszakban a Tisza felső vízgyűjtőire a sokéves átlag 67-80%-a esett, egyik részvízgyűjtőn sem volt a havi sokéves átlagot meghaladó csapadék. Utoljára az 1-6 havi területi csapadékot alapul véve hasonló szituáció 2000 évben volt, amikor a nagy árvíz után jelentős aszály következett.

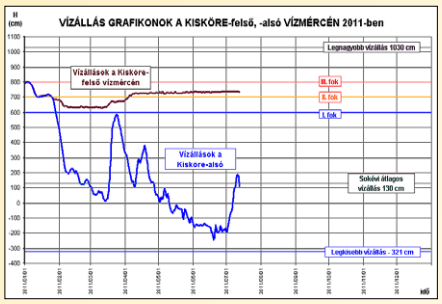
Hőmérséklet: Az év első hat hónapjából csak februárban volt a havi átlaghőmérséklet az átlagosnál hidegebb, még a többi hónapban az átlagosnál melegebb. Február és március hónapban a fagyos napok (napi minimum <0,0 °C) száma 16%-kal volt több a sokéves havi átlagnál, a téli (napi maximum <0,0 °C) és a zord napok (napi minimum < -10,0 °C) száma a sokéves átlag érték alatt maradtak, de nem sokkal. A nyári napok (napi maximum hőmérséklet > 25 °C) száma májusban 15 db volt ami, 50%-kal több mint a sokéves májusi érték, júniusban 22 db volt, ami 47%-kal több, mint a sokéves júniusi átlag. A hőség napok (napi maximum hőmérséklet >30 °C) száma májusban 100%-kal, júniusban 125%-kal meghaladta a sokéves adott havi átlagértéket. Eddig az év leghidegebb napja január 8-a, amikor a minimális hőmérséklet -11,4 °C, a legmelegebb nap június 22, amikor a napi maximális hőmérséklet 33,5 °C volt.

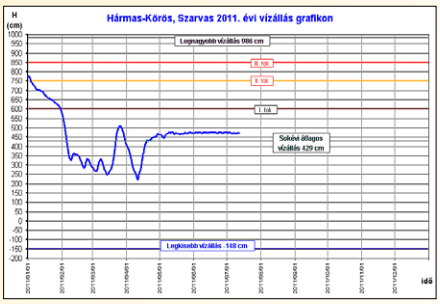

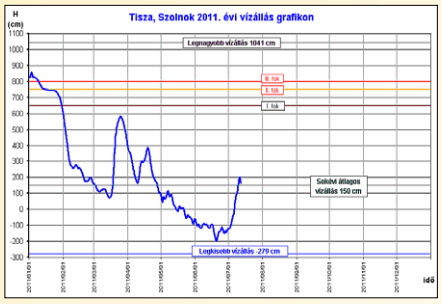

Vízjárás: 2011. január 01. és június 30. időszakra jellemző vízállás és vízhozam értékeket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

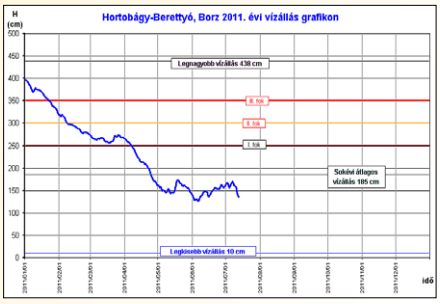
Vízmérce	2011. I-VI. havi átlag	
	H (cm)	Q (m³/s)
Kisköre-alsó	197	614
Szolnok	242	650
Jásztelek	245	11.0
Szarvas	451	
Borz	241	

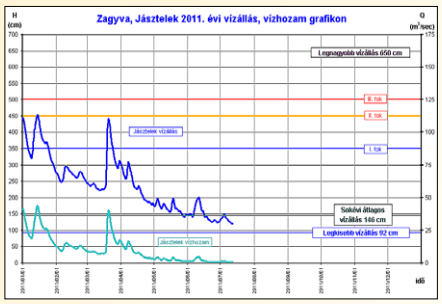

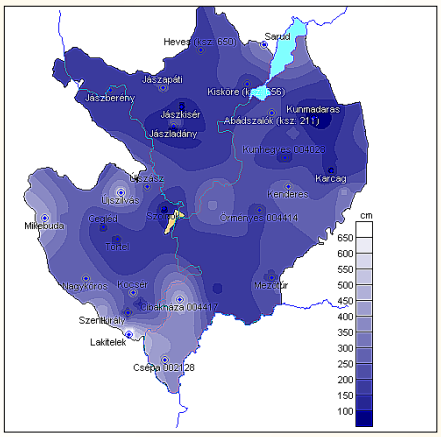

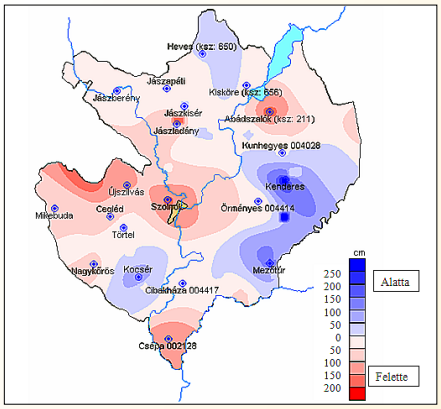

Talajvízhelyzet: A novemberi, decemberi nagy csapadék hatására jelentős talajvízszint emelkedést észleltünk januárban, azóta a talajvízszint lassan, de folyamatosan csökken, kivétel ez alól Újszász és Újszilvás, valamint Szentkirály és Lakitelek térsége, ahol további emelkedést tapasztaltunk. Igazgatóságunk területén a Jászságban, Kunhegyes, Karcag, Szolnok és Túrkeve térségében a talajvízkutakban a vízszint július 01-én reggel a terep alatt 100-150 cm közötti tartományban, Mikebuda, Cibakháza, Csépa térségében a 450-550 cm közötti tartományban, a többi helyen 150 és 350 cm közötti tartományban található.

Cegléd, Szolnok, Abádszalók és Jászkisér térségében a talajvízszint a sokéves, júniusi átlag érték felett van, a többi helyen alatta.

Talajvízviszonyok terep alatt a KÖTI-KÖVIZIG területén 2011. június 30-án

A 2011. június 30-án észlelt talajvízállások eltérése a sokéves júniusi értékekhez képest a KÖTI-KÖVIZIG területén

Váriné Szöllősi Irén

A Tisza-tó napja

Kiskörén 2011. május 12-én immár negyedik alkalommal került megrendezésre a Tisza-tó Napja hat érdekképviseleti szervezet találkozásával, ahol tapasztalataikat és elért eredményeiket mondják el. A Tisza-tó Napja mindig több rendezvényből tevődik össze. Ide tartozik a vízszintavató futás. A nyári vízszinttel (725 cm) megegyező futók számát főleg a települések általános iskolásainak diákjai adták. Emellett néhány jeles személy is képviseltette magát a futáson, akik szintén a Tisza-tavat körbekerékpározták, illetve futották. Ellátogatott Hidvégi-Üstös Pál „A Tisza Nagykövete", aki a világon elsőként végigúszta a Tiszát Bustyaházától Titelig, 32 napon és 852 kilométeren keresztül. Részt vett Takár Károly (Katyó) hosszútávsportoló (futás, kerékpár), aki az idén ünnepli 60. születésnapját. 2009-ben Hidvégi-Üstös Pált kísérte futva végig a Tisza ukrajnai szakaszán, két hét alatt több mint 500 kilométert tettek meg. Jelen volt Kristóf Zsolt extrém sportoló, túravezető, hosszútávfutó Gödöllőről, aki 2004 óta gyalogos teljesítménytúrák főrendezője, a Margita 344,2 Turisztikai és Sport-

Résztvevők a Tisza-tó Napi rendezvényen

Váltófutók célbaérkezése

egyesület elnöke, szintén teljesítette a távot.

A napi program a Kiskörei Szakaszmérnökség panoráma termében folytatódott. Dr. Gondos István Heves Megye Közgyűlés alelnöke mondott köszöntőt és bevezetőjében elmondta, hogy sok munka van még hátra, hogy a Tisza-tó népszerűsége növekedjen.

A rendezvényen előadást tartott Fejes Lőrinc a KÖTI-KÖVIZIG kiskörei szakaszmérnöke a Tisza-tavi projektek aktuális helyzetéről, alakulásáról és a munkák várható kezdési időpontjáról.

A következő előadó Busi László rendőr alezredes, aki a *„Rendőrök a Tisza-tó közbiztonságáért, Közbiztonság, mint eladható termék"* című előadását tartotta meg. A nyári szezonban a rendőrök fokozott figyelmet fordítanak a közbiztonságra mind szárazföldön mind a vízen. Munkájukat segítik az önkéntesek és

az egyéb kiépített rendszerek pl.: viharjelző.

Hegedűs Gábor a Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója tartott előadást, mint a tározó halászati hasznosítója. Beszámolt a haltelepítésekről, a nagy mennyiségű ivadékok megőrzéséről és a halállomány megvédése érdekében végzett munkájukról. 2011. évben marketing tevékenységük célcsoportja a gyermek horgászat. Ennek érdekében vetélkedőket és horgászversenyeket szerveznek, és kiadványokat készítenek a gyermekek számára.

A Hortobágyi Nemzeti Park részéről Olajos Péter osztályvezető tartott előadást a *„Természetvédelem a Tisza-tavon”* címmel. Bemutatásra került a tározó természetvédelmi szempontból való lehatárolása és a tavat érintő jogszabályok sokasága. Feladatuk a kutatás, a természeti értékek magas színvonalú bemutatása, túravezető tanfolyam szervezése és a pályázatok írása, elbírálása.

Az előadássorozatot Scitovszky Angelika a Tisza-tó Fejlesztési Kft. ügyvezetője folytatta a Tisza-tavi Kódex bemutatásával. Kezében már az elfogadott és kinyomtatott szabályzatgyűjteményt tartotta, amely hosszú egyeztetések folyamán jött létre. A jövőre nézve az együttműködési megállapodás testületi elfogadása az önkormányzatok részéről, a Katasztrófa védelem bevonása a viharjelző rendszer hálózat bővítésébe, a házirend kifüggesztése a strandokon és az üdülőkben, és végül a kódex betartatása és ellenőrzése a fő cél. A Tisza-tavi Kódex végleges változata letölthető a www.tisza-to-fejlesztes.hu honlapról.

A Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Marketing Igazgatóság részéről Szabó Lajos mb. igazgató a *„Tisza-tó mint márkanév”* című előadását tartotta meg. A marketing igazgatóság a szolnoki főiskola bevonásával készített egy felmérést. Öt szempont szerint (ismertség, egyediség, vonzás, minőség, biztonság) kellett értékelni a tározót egy ötös skálán. A vizsgálat kimutatta, hogy a Tisza-tó 3,8 átlagpontot kapott, ami jól mutatja, hogy van még min dolgozni.

A Tisza-tó Napi programot Háfra Mátyás a KÖTI-KÖVIZIG VGO osztályvezetője folytatta az *„Európai Nagytavak hálózati együttműködési programról”* tartott beszámolójával. A közelmúltban, Franciaországban volt egy találkozó, ahol részt vettünk a Tisza-tó bemutatásával. Itt a tározó vízgyűjtő gazdálkodási besorolását és a tervezett intézkedéseket vázoltuk. A résztvevő országok elismerték a munkánkat és az általunk alkalmazott besorolási rendszert.

Átadásra került a Rozmaring díj. A díjat azok a vendéglátóhelyek kaphatják meg, amelyeknek éttermi kínálata magas színvonalú, és ezzel párhuzamosan környezetük rendezettsége, növényekkel és virágokkal való díszítése különösen igényes. A díját a Tisza-tavi régióban ez évben a Fehér Amur Halászcsárda kapta meg.

Emlékfasor öntözése

A Tisza-tó Napi rendezvénye záró eseményeként ún. „Ajánlások megfogalmazását” tette meg a rendező hat szervezet:

1. *A szervezetek egységesen arra törekednek, hogy a Tisza-tavi Kódexben megfogalmazott szabályok betartásra, betartatásra kerüljenek. A tó működéséért, fejlesztéséért felelős szervezetek vállalják, hogy ez évben nagy hangsúlyt fektetnek a szabályok betartásának ellenőrzésére. A fenti szervezetek kérik az önkormányzatokat, hogy azokat a szabályokat, amelyeknek nincs jelenleg jogszabályi háttere és a tó fenntartható használatát veszélyeztetik, valamint a Kódexben is szerepel, önkormányzati rendeletekben szabályozzák.*

2. *A jelenlévő szervezetek kezdeményezik egy olyan önálló jogszabály létrehozását, amely a Tisza-tavi közlekedést és tartózkodást egységesen szabályozza, különös tekintettel a túraútvonalak kijelölésére és igénybe vételére.*

3. *Ki kell dolgozni a vízi mentés feltétel rendszerét, azoknak támogatási módjait, lehetőségeit.*

4. *A jelenlévő szervezetek képviselői támogatják a Tisza-tavi projektek megvalósítását.*

5. *A korábbi években elfogadott ajánlások továbbra is érvényben vannak.*

A tanácskozás végén a Tisza partján a régió jellegzetes ételeivel kedveskedtek a szervezők. Így választhattunk szürkemarha, birka és vaddisznó pörköltből és az elmaradhatatlan tiszai halászléből ill. sült halból. Az ebéd után a szakaszmérnökség parkjában megöntözésre került az emlékfasor.

Kéri Brigitta

Árvízi helyreállítások Felsőzsolcán és környékén

A 2010. évi árvíz során a legnagyobb veszteség az Észak-magyarországi régiót érte, közöttük Felsőzsolcát és Miskolc térségét. A Kormány 1280/2010 (XII. 15.) számon határozatot adott ki, mely szerint az árvízkárok megelőzését szolgáló beruházásokat meg kell kezdeni. 2011. január 12-én a Kormány kihirdette a veszélyhelyzetet a Sajó völgyi települések Borsod-Abaúj-Zemplén Megye közigazgatási területének védelme érdekében. Ekkor indultak meg a közbeszerzési eljárások, melyek után az árvízi védművek terveinek elkészítése, majd a kivitelezési munkák is megkezdődhettek. Azonban az időjárás most sem volt túl kegyes, hiszen egy kisebb árhullám késleltette a kivitelezések megkezdését. A térségben 7,3 milliárd Ft nagyságrendben épülnek védtöltések, záportározók és szükségtározók, illetve az ehhez kapcsolódó műtárgyak. A helyreállítási munkákban a nyertes konzorcium vezető cégeként a KÖTIVIÉP 'B Kft. is részt vesz, így rajtuk keresztül sikerült betekintenünk a munkálatokba.

Osztályunk 2011. július 1-én a köztisztviselői szabadnap alkalmával, tanulmányutat szervezett Felsőzsolcára, hogy magunk is szemügyre vehessük a munkálatokat és kis ízelítőt kaphassunk a hegyvidéki vízrendezésből. A helyi irodában térképen beazonosítottuk a területeket, majd elindultunk bejárni a helyreállítások helyszíneit. A táj szépsége most elrejtette azokat a veszélyeket, amelyeket a lassan csörgedező kis patakok jelentenek. A helyreállításra és a védművek építésére nem csak ott kerül sor, ahol az árvíz a legnagyobb károkat okozta, hanem a hegyvidéki részen is. A lehulló csapadék hírtelen lezúdulásának megakadályozására záp or- és szükségtározók kiépítésére kerül sor a patakokon. A záportározók visszatartják a rövid idő alatt lehulló nagymennyiségű csapadékot és megakadályozzák a gyors lefolyást. Edelényben a Damak patakon, Szendrőládon a Szendrőládi patakon és Bódvaszilason a Szénhely patakon készül záportározó. Ez utóbbit személyesen is megtekintettük, ahol az építési munkák kezdeti fázisát láthattuk. A földmunkák mellett a patak átvezetésére kiépített csőátereszt néztük meg. A tározó további építményeit a tervekről azonosítottuk be.

A Sajó partjánál

Bódvaszilasi záportározó építési területe

Utunkat a Bódva folyó mellett kialakításra kerülő szükségtározók felé folytattuk. A hegyi patakok egyik befogadója a Bódva. A folyó bal partján, a hullámtéren Bódvarákó és Bódvaszilas közelében szükségtározókat építenek, az árhullám csökkentése érdekében. Ezen a területen jellemző, hogy a tározó egy részén kell csak töltéseket építeni, hiszen a hegyvonulatok, a terepi adottságok lehetővé teszik a természetes víztározást.

Szükségtározó töltésépítése a Bódva folyó bal partján

Ezután visszamentünk Felsőzsolcára. A települést kettészeli a Sajó, amely a Bódva folyó és a hegyi patakok befogadója. A településen védtöltések építésével, a Sajó mederkotrásával és mederszabályozásával, illetve a település mellett haladó Kis-Sajó mederkorrekciójával olyan védelmi rendszert alakítanak ki, amely megakadályozza, hogy hasonló árvízi helyzet alakulhasson ki, mint 2010-ben. Látogatásunk végén még Nagycsécs településre mentünk el, ahol szintén védtöltést építenek a Sajó árvizének elöntése ellen.

Kéri Brigitta

Sajó folyó mederszabályozása

2010. évi kártalanítás

2010. évben a Zagyva-Tarna vízrendszerén többször árhullám alakult ki. A május közepén lehullott csapadékmennyiség hatására a Zagyván és a Tarnán kialakuló árhullám több szelvényben az addigi LNV-t is meghaladta, melynek károkozás nélküli levezetése érdekében szükségessé vált a Jásztelki szükségtározó és a Borsóhalmi vésztározó megnyitása 2010. május 17-én.

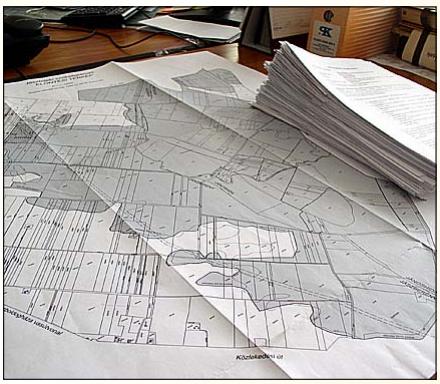
Jásztelki szükségtározó nyitása 2010. 05. 17-én

Május végén és június első napjaiban folytatódott a csapadékos időjárás a Zagyva vízgyűjtő területén, melynek hatására újabb árhullám alakult ki. A Jásztelki és a Borsóhalmi vésztározó megnyitási helyeit ideiglenesen elzártuk a szükségtározók még rendelkezésre álló szabad tározókapacitás irányított igénybevételének lehetőségének biztosítása céljából. Az érkező árhullám miatt azonban június másodikán ismételten szükségessé vált a két zagyvai tározó megnyitása.

Az elmúlt évek során még nem volt arra példa, hogy egy védekezési időszakban többször is üzembe kelljen helyezni a szükségtározókat. Azonban nem csak a Zagyván, hanem a Tiszán levonuló árhullám csökkentése érdekében június 10-én a Vásárhelyi-terv I. ütemében megvalósult Tiszaroffi árapasztó tározó megnyitására is sor került.

A tározók igénybevételét követően, a tározó téren belüli elöntési határ geodéziai felmérését elvégeztük. A beérkezett kárbejelentések alapján egy mezőgazdasági igazságügyi szakértő mérte fel a kár nagyságát.

Az érvényben lévő jogszabályok alapján a tározók igénybevételéből eredően a területek tulajdonosait, illetve a földhasználóit kártalanítás illet meg, azonban a kártalanítás jogi háttere nem volt teljes 2010. év nyarán. A VTT keretében megépült tározók kártalanítását

Jásztelki szükségtározó kártalanítási szerződései

Kormányrendelet szabályozza, azonban a szükségtározókra és a vésztározókra nem terjed ki ezen szabályozás.

A Kormány 2011. év március végi rendeletében fogalmazta meg a kártalanítás szabályait, mely alapján ismételten felterjesztettük a kártalanítási összeget.

2011 májusában a kártalanítás finanszírozására 987 millió forintot bocsátott rendelkezésünkre a kormány. Ezt követően azonnal megkezdtük a kártalanítási megállapodások megkötését az érintett károsultakkal. A kártalanítási összegek kifizetése 2011. május-júniusában megtörténtek.

Néhány adat a kártalanításról:

- Jásztelki árvízi tározó: 48 kárbejelentést bíráltunk el érdemben, melyből 1 vadásztársaság, 4 mezőgazdasági vállalkozás, 1 egyéni vállalkozó és 42 magánszemély. Kártalanítás összesen 260,5 millió forint.
- Borsóhalmi árvízi tározó: 90 kárbejelentést bíráltunk el érdemben, melyből 1 vadásztársaság, 7 mezőgazdasági vállalkozás. Kártalanítás összesen 301 millió forint.
- A Tiszaroffi árvízi tározó: 57 kárbejelentést bíráltunk el érdemben, melyből 2 vadásztársaság, 7 mezőgazdasági vállalkozás és 48 magánszemély. Kártalanítás összesen 372 millió forint.

A fenti rendkívüli védekezési időszakban a védekezéssel összefüggésben további károkozások is történtek Szolnok város belterületi szakaszán és a magasparti szakaszokon, ahol az ideiglenes védmű kiépítése miatt magán ingatlanokon taposási és zöld kár okozása következett be. A zöld- és taposási károkkal kapcsolatosan közel 23 millió forint kártérítést fizettünk ki.

Csatáriné Tasi Anett

Tisza-tó környéki bérlemények felülvizsgálata

Sarudi csónakkikötő

Minden évben, a nyári hónapokban kerül sor az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő, bérbe adott területek helyszíni felülvizsgálatára. Idén augusztus 1-3. között tartottuk meg a Tisza-tó környékén lévő bérlemények (27 db) helyszíni bejárását.

Az első napon Kisköre, Tiszanána, Sarud, Újlőrincfalva és Poroszló településeken lévő bérlemények, (szabadvízi strandok, kempingek, kikötők) a második napon Tiszaroff, Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszaszőlős településeken (szabadvízi strand, kikötők stb.), míg a harmadik napon Tiszaszőlős, Tiszaörvény, Tiszafüred településeken lévő, bérbe adott te-

Sarudi csónakkikötő

rületek szerződés szerinti hasznosítását tekintettük meg.

A bejáráson a „házigazda” Kiskörei Szakaszmérnökség képviselőjén kívül az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály, valamint a Vagyongazdálkodási és Humánpolitikai Osztály munkatársai vettek részt. Jó lehetőség volt ez a helyszíni bejárás – a mai költségtakarékos világban – arra, hogy a fiatal munkatársak a helyszínen is megismerjék azokat a létesítményeket, amelyekkel a mindennapi munkájuk során találkoznak, azokkal kapcsolatos ügyeket intéznek.

Jegyzőkönyvfelvétel

Általános tapasztalatunk volt, hogy a bérlőink a szerződésekben meghatározott feltételek szerint hasznosítják a bérelt területeket.

Katamarán kikötő

Néhány helyen kellett csak a tapasztalt kisebb szabálytalanságok miatt intézkedést kérni, amelyet minden esetben jegyzőkönyvben rögzítettünk.

A megtekintett, bérbe adott területeken a bérlők – a bérleti szerződés keretein belül – színvonalas idegenforgalmat kiszolgáló létesítményeket hoztak létre, és reméljük, hogy az új bérlők (Kiskörei kikötő és Tiszaderzsi kikötő) is a következő évre a bérbe vett területeken a tervezett létesítmények megvalósításával segítik az érintett településeken felmerülő idegenforgalmi igények kielégítését.

A bejárás harmadik napja igazi gyalogtúrának sikeredett. A résztvevő fiatal (és kevésbé fiatal) kollégákkal a tiszaörvényi és tiszafüredi bérlemények, a Katamarán kikötőt, a Szabics kikötő teljes területét, a Kormorán kikötőt, a Morotva pihenőparkot, a Tiszafüredi Holt-Tisza parti létesítményeket, a Császlód szigeten létesített kalandpark területét, valamint a Szabics kikötőből induló Ártéri sétaút nevezetű tanösvényt jártuk körbe. A gyalogtúra hossza meghaladta a 10 km-t. Szerencsére az időjárás a kegyeibe fogadta kis csapatunkat, az előző heti rossz időt követően a három napban nem volt panaszunk az időjárásra.

Ártéri sétaút tanösvény

A három nap után elmondhattuk, hogy földön, (itt-ott) vízen, (igaz levegőben nem) körbe jártuk a Tisza-tó kezelésünkben lévő részét, megtekintettük a területünkön megépült létesítményeket, találkoztunk azokkal az ügyfelekkel, akikkel az engedélyezés során már kapcsolatba kerültünk.

Kiss Zoltán – Nagy Lajosné

Ivóvízkezelés Újszilváson

Újszilvás fiatal múlttal rendelkező, Pest megye déli részén, az erdők szívében fekvő, 2800 lélekszámú község. A falu az utóbbi 10 évben dinamikus fejlődésnek indult, melynek eredményeként a közintézmények felújítása, az infrastruktúra kiépítése is elkezdődött. A fűtési rendszer korszerűsödött, továbbá geotermális energiát hasznosító egységeket alakítottak ki és egyéb innovatív technológiák megvalósítása is folyamatban van. Alapvető célkitűzések között szerepel az életminőség és életkörülmény javítása is, aminek egyik pillére, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű ivóvíz álljon rendelkezésre. A települési vízmű korszerűtlen és nem megfelelő hatékonyságú volt. A község területén található kutakból kitermelt víz magas vas- és mangántartalommal jellemezhető, továbbá Újszilvás ammónium-ion tekintetében szerepel az ivóvíz minőségi követelményeiről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet mellékletében a minőségi kifogással érintett települések között. A probléma megoldására az önkormányzat az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Program keretén belül, az Ivóvízminőség-javítása tárgyú felhívásra beadta az *„Újszilvás Község ivóvíz minőségének javítása”* című pályázatát. A kétfordulós pályázati konstrukció eredményeként az ivóvízkezelés a következő módon zajlik: A kutakból érkező nyersvizet a kvarchomokkal kevert, katalitikus töltető szűrőkön átvezetve vas-, mangántalanítják, majd törésponti klórozással és aktívszenes deklórozással ammóniamentesítik, ezt követően a kezelt vizet fertőtlenítési célból klórozzák és a 3 db, összesen 400 m^3-es térszinti tárolóba vezetik, ahonnan a hálózati szivattyúk juttatják az elosztó hálózatba. Az ivóvízkezelés fejlesztése mellett a kezelőépületeket is kialakították, illetve az ivóvízvezeték-hálózat úgynevezett vakvezetékeit is bekapcsolták a hálózatra. A beruházás nettó megvalósítási összege 209

Korszerű vízműtelep

millió forint, mely 90%-ban az Európai Unió és a Magyar Állam forrása. A nevezett projekt több szentpontból is kiemelkedő és egyedülálló. Elmondható, hogy a KÖTI-KÖVIZIG működési területén ez az első, önkormányzati kezdeményezésként KEOP támogatással önállóan megvalósult fejlesztés, továbbá a 2011. április 14-én az ünnepélyes átadáson a Környezetvédelmi Fejlesztési Igazgatóság képviselője elmondta, hogy Magyarországon

Ünnepélyes átadás

eddig három településen zárult le sikeresen az említett jellegű projekt, tehát Újszilvás országosan is dobogós helyen teljesített. Dr. Petrányi Csaba – aki kilencedik éve polgármester – ünnepi beszédében ismertette, hogy a beruházás megvalósítása után a község ivóvize jelenleg a legszigorúbb európai uniós normáknak is megfelel, illetve mennyisége is elegendő, így biztonsággal fogyasztható a tisztított víz. A fejlesztést sikeresnek minősítette, ezzel – ha a Föld rétegei nem sérülnek – körülbelül 50 évre biztosan megoldódott a település ivóvíz ellátása. A település – a Tápiómenti szennyvíz projekt keretén belül – EU-támogatást nyert, másik 19 településsel a szennyvízelvezetésre és tisztításra. Várhatóan 2012 decemberére a teljes belterületen keletkező szennyvizet tisztítani fogják. Ezen kívül alternatív energiákban is tovább gondolkodik Újszilvás, hiszen 70%-os EU forrásból Magyarország legnagyobb és legmodernebb 400 kW-os naperőművét építik meg ez év második felére.

Baranyi Virág

LABEL-tanulmányút

Nemzetközi árvízkezelési együttműködés az Elba folyó mentén

Lovas Attila igazgató úr vezetésével 2011. augusztus 7-12 között Igazgatóságunk nyolctagú delegációt küldött az „Árvízi kockázatkezelés az Elba folyó vízgyűjtőjén” című projekt keretében az Elba völgyébe, azzal a céllal, hogy tanulmányozzák az ottani illetékesek árvízvédelmi munkáját, az árvízvédelem általános felépítését, szervezését, valamint hogy megosszák az árvízi kockázat- és veszélytérképezéssel kapcsolatos tapasztalataikat a cseh és német kollégákkal.

Hradec Kralove-ban 2011. augusztus 08-án az ottani árvízvédelmi központ (Povodi Labe) igazgatója, Vaclav Jirasek fogadta a delegációt. Kollegáival közösen bemutatták a központ diszpécser-szobáját, ahol a vízmércék és mérőállomások adatait követik nyomon, és amely árvíz esetén központi ügyeletként működik. Elhangzott, hogy az adatszolgáltató

Povodi Labe – központi ügyelet

mérőállomások fele az ő szervezetük kezelésében van, a másik fele a Cseh Meteorológiai Intézeté. A védekezésben ők olyan mértékig vesznek részt, hogy figyelik az árvízi események kialakulását, és előrejelzést készítenek, majd tájékoztatják a védelmi bizottságot és az érintett önkormányzatokat. A védekezés operatív részét aztán a katasztrófavédelem és az önkormányzatok végzik. Az árvizek természetét és levonulását illetően azonban lényeges különbségek vannak az ottani és a magyar viszonyok között, ugyanis a felső szakaszokon rendkívül gyorsan alakulhatnak ki árhullámok, ugyanakkor az árvíz levonulása is sokkal gyorsabb ütemű, mint a mi folyóink esetében.

A program második felében az árvízi kockázat- és veszélytérképezés volt a téma. Vaclav Jirasek előadásában megmutatta, hogy ők hol tartanak, és mik az eddigi tapasztalataik.

A program zárásaként vendéglátóink elvittek minket egy a város belterületén található oldaltározóhoz, mely a 2002-es árvíz után került kiépítésre. A tározó érdekessége, hogy egy fix küszöbű bukó szolgál beeresztő műtárgyként, melynek nincs elzáró szerkezete. A tározó ettől függetlenül üzemeltethető, ugyanis abban az esetben, ha az árvíz szintje meghaladja a küszöbszintet, de nincs szükség a tározó elárasztására, vízzel feltöltött ballonokkal zárják le a bukót.

A tározó területe egyébként mezőgazdasági művelés alatt áll, és elárasztás esetén a földtulajdonosok kártérítést kapnak. A szakmai program végeztével Prágába utaztunk, ahol az éjszakát is töltöttük.

Az augusztus 9-i keddi programunk reggel 9-kor kezdődött a prágai városházán, ahol a helyi polgári védelem főparancsnoka, Rostislav Guth várt minket. Részletes beszámolót kaptunk a szervezet működéséről (különös tekintettel természetesen az árvízvédelmi vonatkozásokra), valamint a 2002-es, LNV-t jelentő árvízről, bemutatták a védelmi központot és az ott rendelkezésükre álló, egyedülálló technikai hátteret.

A város állandó veszélyeztetettségéből adódóan viszonylag részletes védelmi terv állt rendelkezésre, de 2002-ben előjöttek a rendszer hibái (pl. evakuálásra kijelölt egyik kollégium is elöntés alá került; nem volt szakaszolható az áramellátás; helyreállítás során eltávolított iszap elhelyezésének kérdése; stb.), melyeket rögtönzéssel kellett kijavítani. Elhangzott, hogy az árvízvédelmi rendszert 1997-ben kezdték kiépíteni 100 éves vízszintre, műemlékvédelmi okokból mobil támfalak telepítésével. A rendszer 7 szakaszra bontva épült ki. A 2002-es LNV idején csak az első szakasz volt kész, mely ugyan jól működött, a méretezését mégis aktualizálni kellett az új LNV-hez. A teljes rendszerből csak az utolsó, külvárosi szakasz van hátra, mely 2012-ben készül el. A mobil támfalak alumíniumból készülnek, gumitömítésekkel. Könnyűek, akár

Prágai mobil támfal utcába épített alapja

kézzel is szállíthatóak, számozott, egyedileg azonosított konténerekben tárolják őket, telepítésüket önkéntes tűzoltók végzik. A rendszer teljes kiépítésére 48 órájuk van a riasztástól számítva, de amennyiben erre nincs egyből szükség, lehetőség van szakaszos kiépítésre, a magasság fokozatos növelésével. A kiépítésről a védelmi bizottság dönt a meteorológiai előrejelzés alapján, figyelembe véve a felső szakaszon lévő vízlépcsők árvízi üzemrendjükön keresztül kifejtett védekezőképességét.

Két kisebb vízlépcső található a Moldván, Prága területén belül, melyek arra szolgálnak, hogy felduzzasszák a folyó vizét a szárazabb időkben. A hajók ezeket a részeket a nyugati oldalon kialakított zsiliprendszer segítségével tudják leküzdeni.

A teljes rendszer 4 milliárd Koronába került (kb. 45 milliárd Forint), melyből mindössze 0,5 milliárd volt állami támogatás, a fennmaradó részt a prágai költségvetésből szorították ki. Arra a kérdésre, hogy a tényleges árvíz védekezés költségeit ki finanszírozza, azt mondta, hogy a város költségvetésében van erre elkülönített összeg, mely elegendő, ha azonban mégis megszorulnának, akkor azonnal hozzáférnek egy 50 millió Koronás állami gyorssegélyhez, melyet a miniszter saját hatáskörben kiadhat.

A Prága belvárosában található védművek bemutatását követően tovább indultunk Usti

Prága – árvízi védművek

nad Labem-be. Itt a helyi vízügyi hivatal vezetője, Jan Koch mutatta be a belvárosban, közelmúltban átadott árvízvédelmi műveket, melyek a központi pályaudvart és az Elba-parton futó kiemelkedő jelentőségű országutat védik. Árvíz esetén azért is nagyon fontos ennek az országútnak a megvédése, mert ez az egyetlen út, amely Németország felé vezet, tehát egy árvízi elöntés esetén teljesen el van zárva egymástól Cseh- és Németország. Ez az új belvárosi védmű „teknőként” funkcionál, az utat két oldalról védelmezi, valamint a városnak is nagyobb védelmet nyújt. Meg-

Usti nad Labem: új belvárosi védmű (bal part)

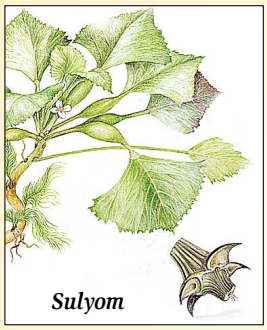
tudtuk, hogy a jobb partra fix támfalat terveztek, de a lakosság heves ellenállásának köszönhetően végül itt is a mobil támfalas megoldás mellett döntöttek.

Az éjszakát Usti nad Labem-ben töltöttük.

Augusztus 10-én utunk az Elba völgyén vezetett tovább, kirándulásunk során megtekintettük Bad Schandau-t és a festői szépségű Bastei-t. *(Folytatás a 19. oldalon.)*

Vízinövényzet szabályozás a Kiskörei-tározóban

A Kiskörei-tározó (Tisza-tó), mint egyedülálló természeti környezet és turisztikai vonzerő, egyre nagyobb értéket képvisel térségünkben. A tározó nagy, összefüggő nyíltvizekkel, folyó- és patakmedrekkel, holtágakkal, morotvákkal, anyagnyerő helyekkel, szigetekkel, hínár- és mocsári növényzettel tarkított, erősen mozaikos, mesterséges vízi rendszer.

Sulyom

Az évenként elkészülő állapotfelmérésekből jól látszik, hogy mind a növényzet mennyisége, mind a fajok változatossága eltérő képet mutat. Míg sok éven keresztül a sulyom foglalt el jelentős területeket a tározóban, addig az utóbbi időszakban teret hódít a békaszőlő és a tócsagazhínár is. A növényzettel benőtt vízfelületek növekedése fokozatosan csökkenti a jóléti hasznosítási lehetőségeket, illetve vízminőségi problémát is okozhatnak.

A kedvezőtlen tendencia megállítása, illetve lassítása érdekében Igazgatóságunk 2008-ig rendszeres vegyszeres és/vagy mechanikai növényállomány gyérítést végzett a medencékben. A vegyszeres beavatkozás során a területek kezelésére alkalmazott Casoron-G csírázásgátló vegyszer 2009. szeptember 18-án a kereskedelmi forgalomból kivonásra került. A hatásmechanizmust tekintve a helyettesítésére egyik ma engedélyezett vegyszer sem alkalmas. A 2009. évben a növényzetszabályozás teljes mértékben elmaradt. Ennek ellenére a helyszíni bejárások során tapasztalható volt, hogy a korábban növényzettel sűrűn fedett helyeken akár több tíz vagy száz hektáron nyílt, növénymentes vízfelületet találtunk. Számos olyan vízteret találtunk, ahol az ezt megelőző évben 100%-os borítású sulyom-dominancia volt jellemző (pl. A/5 sziget térsége, Ravaszhát, Tiszavalki-medence).

A 2010. év májusától július közepéig tartó rendkívüli árvízi eseménynek a tározó ökoszisztémájára gyakorolt legszembetűnőbb hatását a tározótér mocsári és hínárvegetációjának drasztikus átalakulásán figyelhettük meg. A nyári, hosszan tartó magas vízállás következtében a növényzet kifejlődése csak igen kis területen valósult meg, hatalmas nyíltvizes régiók jellemezték a tározót. A 2010. évben szintén teljes mértékben elmaradt a növényzetszabályozás, tekintettel az árvízre, valamint a megváltozott növénytani viszonyokra. Ennek ellenére a növényállomány szabályozására a továbbiakban is gondolnunk kell, hiszen a növények visszatelepedése („újra népesülés") várhatóan meg fog történni. Azt, hogy a 2010. évben kialakult rendkívüli állapot hatása meddig tart, illetve a növényzet betelepülése milyen trend és ütem szerint fog megvalósulni, jelenleg nem tudhatjuk. A laboratórium 2011. évi részletes felmérés-sorozata segíthet a kérdések megválaszolásában.

Célunk, egyes kiemelt térségeknél, illetve a közlekedési útvonalakon minél tovább megőrizni a kedvező növénymentes állapotot, és visszaszorítani a hínárnövények terjedését, segítve ezzel a vízhasználók igényeinek minél teljesebb biztosítását. Növényzetszabályozási munkáinknál továbbra is nagy hangsúlyt kívánunk fektetni a víztest funkciójára, a VKI-ben előírtak betartására, a vizeink jó állapotának elérésére, fenntartására, a környezetvédelmi szempontok teljes körű figyelembevételével.

Az idei év szabályozási tervében a mechanikai gyérítés szerepel. Az aratásos beavatkozás fontos eleme a növényfaj ökológiai sajátságainak a figyelembe vétele, valamint a vágás időpontjának körültekintő meghatározása. A kitermelést akkor kell megkezdeni, amikor a sulyom már jól kifejlett állapotban van, hogy minél több szerves anyagot, foszfort és nitrogént lehessen eltávolítani a víztérből. Ügyelni kell azonban arra is, hogy még a termés beérése előtt (mielőtt lehullana a növényről) a műveletet be kell fejezni, mert az érett és lehullott (csíraképes) termés olyan helyekre is eljuthat, ahol korábban még nem volt növény. Az optimális időszak általában június közepétől július végéig tart. A békaszőlő-állomány vágása és kirakodása nyári szezonban minimum 2 alkalommal (júniusban és augusztusban) indokolt.

Közlekedő útvonal a VIII. öblítő csatornán

Az idei évben a Tisza-tavi Kódex szellemisége értelmében a tározó használóit, hasznosítóit is bevontuk a beavatkozási terv elkészítésébe, azonban kis mértékben volt eredményes. Az elkészült szabályozási tervet a Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségre nyújtottuk be engedélyezésre, hiszen természetvédelmi területen védett növényeket érint a munkavégzés. A növényzet vágása kizárólag az engedély birtokában, és a HNP természetvédelmi őrével történő helyszíni bejárás után végezhető el.

Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő
és Kéri Brigitta

A keserű csucsor irtása a Nagykunsági-főcsatorna mentén

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei MgSzH Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága 2008. 08. 14-én rutinvizsgálatot és 2008. 10. 07-én emelt számú mintavételt végzett a Nagykunsági-főcsatornában. A vizsgálatok során a vízben burgonya baktériumos hervadását és barnarothadását okozó zárlati kártevő – Ralstonia Solanacearum baktérium – jelenlétét mutatta ki. A zárlati kártevők elleni kötelező védekezésről rendelkező 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet alapján, a hatóság a Nagykunsági öntözőrendszer egyes szakaszaira további intézkedésig részleges öntözési korlátozást (a burgonyafélék esetében teljes öntözési tilalmat) rendelt el.

A Ralstonia Solanacearum baktérium gazdanövénye a Nagykunsági-főcsatorna környezetében a keserű csucsor (Solanum dulcamara).

A keserű csucsor gyomnövényfertőzés megszüntetését a JNSZ Megyei MgSzH NTI és a MgSzH Központi Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság rendelte el.

Keserű csucsor (Solanum dulcamara)

A gyérítésre a leghatásosabbnak ítélt vegyszeres gyomirtást az illetékes természetvédelmi szervek nem engedélyezték. Az egyéb beavatkozások (égetéses irtás, kézi mechanikai gyérítés) a kellő eredményt nem hozták.

Az NTI képviselőivel történő egyeztetést követően új technológia került meghatározásra. Ennek lényege, hogy a főcsatorna kijelölt, fertőzött szakaszán a nyári vízszinthez képest kb. 1 m-rel megemelt vízszint előállítására került sor, amelyet huzamosabb ideig tartottunk, annak érdekében, hogy a vegetáció kezdetekor a csucsor gyomnövény kifejlődéséhez kedvezőtlen életfeltételek alakuljanak ki és a növény terjedése visszaszorítható legyen.

2011. április 6-án 14.00 órától, III. fokú környezeti kárelhárítás keretében megkezdődtek a beavatkozások. A védelmi anyagok kiszállítása után a főcsatorna átöblítése és a normál üzemvízszintre történő feltöltése megkezdődhetett.

2011. április 7-én a megemelni tervezett vízszint miatt az öntöző főcsatorna vízkivételi műtárgyai betétpallós elzárásokkal és homokzsákokból épült megtámasztásokkal lezárásra kerültek. A munkálatok során 600 pp zsák és 15 m^3 homok került felhasználásra.

2011. április 13-án a Nagykunsági-főcsatorna elérte a normál nyári üzemvízszintet (85,90 mBf). A további vízszintemelés miatt fokozott figyelőszolgálatot kellett tartani, mivel a főcsatorna töltéseit nem a megemelt vízszintekre méretezték. A vízszintemelés miatt a szivárgó

Készül az ideiglenes elzárás

vizek mennyisége jelentősen megnőtt, azonban a töltés állékonyságában problémák nem keletkeztek. Viszont a megnövekedett szivárgóvíz mennyiségek miatt az Örményes I., Örményes II., Kuncsorba IV. és Szenttamás I. szivattyútelepek terhelése is fokozódott. A többlet szivárgóvizeket – a mellettes területek elöntésének megakadályozása miatt – megnövelt üzemórában kellett átemelni.

2011. április 21-én a Nagykunsági-főcsatorna előzetesen tervezett megemelt vízszintjét (86,90 mBf) csökkenteni kellett 86,75 mBf szintre, mivel a vízszintemelés miatt az Nk. VII-1. fürt fővízkivételi műtárgy elektromos kapcsoló szekrénye víz alá került volna. A továbbiakban a 86,75 mBf vízszintet tartottuk.

2011. április 27-én a figyelőszolgálat jelentette, hogy a lezárt vízkivételi műtárgyakat a gazdák kibontották és öntöznek. A kibontott műtárgyak újbóli elzárását a területi kollégák elvégezték.

2011. április 29-30-án a keserű csucsor irtását mechanikai úton – Truxor vízikaszával –

Nkfcs. II. böge Ideiglenes elzárás gazdák által megbontva

igyekeztünk fokozni. A beavatkozásra a Nagykunsági-főcsatorna 34+000-35+280 szelvényében a jobb parton került sor.

2011. május 2-án elkezdtük a megemelt vízszint csökkentését normál üzemvízszintre, mely május 10-én fejeződött be. A VKKI szakértőjével, az érintett szakaszmérnökség, valamint az NTI munkatársainak bevonásával bejárást tartottunk. A helyszíni tapasztalatok alapján, csak a Truxor vízikaszával végzett mechanikai irtással érintett szakaszon vártunk kedvező hatást. A bejárás során a KÖTI-KÖVIZIG Regionális Laboratóriuma az öntözővíz minőségének ellenőrzése céljából mintavételezést végzett. A vizsgálati eredmények vízminőségi romlást nem jeleztek. A normál üzemvízszintre való visszatérés után a műtárgyak ideiglenes elzárása megszüntetésre került.

Az árasztásos növényzet-szabályozás az előzetes elvárásokat nem igazolta. A keserű csucsor visszaszorítására egyéb technológiát kell kidolgozni. Tekintettel arra, hogy a tapasztalatok alapján az eddig alkalmazott irtási technológiák igen költségesek, nehezen megvalósíthatóak és nem hatékonyak, szükséges a nemzetközi tapasztalatok részletesebb megismerése.

Gaál Viktor

A KÖZPONT HÍREI

1. Május 6-án, Lovas Attila igazgató úr részt vett Kunhegyesen a Mirhó-Kisfoki Vízgazdálkodási Társult megalakulásának 50. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen.

2. A Halászati és Öntözési Kutatóintézet 2011. május 25-én 35. alkalommal rendezte meg a Halászati Tudományos Tanácskozást Szarvason. A természetes vízi halgazdálkodással foglalkozó szakemberek legfontosabb hazai fórumán Igazgatóságunkat Lovas Attila igazgató úr képviselte. A legújabb kutatási eredmények megismerése és megvitatása mellett a résztvevők megismerkedhettek azokkal az innovációs folyamatokkal, amelyekre az uniós források is rendelkezésre állnak a Halászati Operatív Program keretében.

3. A belvíz elleni védekezéshez és a szivattyúzási feladatok ellátásához több kamionnyi gumitömlőt ajánlott fel a szegedi ContiTech Rubber Industrial Kft. a vízügyi ágazatnak. A mintegy ötven millió forintos adományt az ágazat nevében Kóthay László, a VITUKI Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója vette át. A több kamionnyi, összesen 1200 méternyi nagy átmérőjű gumitömlőt a KÖTI-KÖVIZIG kapta meg, ezzel megduplázva meglevő csőkészletét. A július 2-án lezajlott átadáson Lovas Attila igazgató úr beszámolt arról, hogy a KÖTI-KÖVIZIG működési területén tavaly év eleje óta – idén május elejéig – csaknem folyamatosan zajlott a belvíz elleni védekezés, amely jelentős erőforrásokat emésztett fel. Egy nagyteljesítményű szivattyúhoz, átlagosan ötven méter cső felszerelése szükséges. A tavalyi év elejétől a folyamatos védekezés során több mint ötven helyszínen szerelték fel ezeket a gumitömlőket. Idén januárban volt a legkritikusabb a helyzet, akkor több mint 70 ezer hektár elöntött terület volt az igazgatóság hét megyét érintő 7200 négyzetkilométernyi területén. A felajánlott egyenként 14 méter hosszú, 30 centiméter átmérőjű gumitömlőket a belvízi védekezés során a mobil szivattyúk telepítésénél tudja az Igazgatóság a jövőben felhasználni. A kopásálló csőkészletet ugyan az igazgatóság területén helyezik el, de az egész ország védekezésére, rendelkezésére áll, ha szükség van rá.

4. Június 6-9. között „EU Stratégia a Duna Régióban” címmel tartottak konferenciát a Bajorországi Ingolstadt városában a Duna Stratégia által érintett országok részvételével. A tanácskozás alkalmával Lovas Attila igazgató úr is felkérést kapott, hogy tartson előadást *„Az együttműködés erősítése a Tisza Vízgyűjtőjén”* címmel.

5. Június 14-15-én Hamburgban rendezték meg a LABEL nemzetközi projekt soron következő tanácskozását „Elba Határok nélkül” címmel, az Elba menti árvízi kockázat kezelés tapasztalatairól és kihívásairól. A konferencián Igazgatóságunk képviseletében Lovas Attila igazgató úr vett részt.

6. Június 25-én emléktáblákat avattak a Fekete-Tisza forrásánál az öt tiszai ország – Ukrajna és Magyarország mellett Románia, Szerbia és Szlovákia – képviselői. A magyar delegációban Tóth István beregszászi főkonzul mellett Bodnár Gáspár, a FETI-KÖVIZIG igazgatója, valamint Lovas Attila igazgató úr vett részt. Magyar részről a Tisza-forrásnál elhelyezett tábla a magyar márványnak is nevezett süttői márványból készült, s három nyelven – magyarul, angolul és ukránul – hirdeti: „Együtt a Tiszáért”. A forrásmegjelölés hagyománya egyébként tekintélyes múltra tekint vissza, hiszen az első táblát még valamikor a XIX. század

Emléktáblák a Fekete-Tisza forrásánál

második harmadában avatták fel ezen a helyen.

Nagy Réka

Személyi hírek

A jogszabályi változásoknak köszönhetően számos kolléganőnk kérte nyugdíjazását 40 év szolgálati idő letöltését követően.

Nyugdíjazása előtti felmentését, illetve szabadságát tölti **Porkoláb Józsefné** (VHO) és **Zámbó Ernőné** (HMO).

40 év szolgálati idő elteltével nyugdíjba vonult: **Török Klára** (HMO), **Vona Lászlóné** (GAO), **Pintér Ferencné** (ÁFO), **Varga Jánosné** (Szolnok), **Szakál Kálmánné** (VHO), **Esztergályos Mária** (Karcag), **Vizsnyiczki Jánosné** (Kisköre), **Kovácsné Kövesdi Erzsébet** (Szolnok).

Horváth Klára, a Szolnoki Szakaszmérnökség ügyintézője áthelyezését kérte 2011. május elsejétől a győri Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósághoz.

Közös megegyezéssel távozott az Igazgatóságtól május végén **Balla Andrásné** (Karcag), júniusban **Baráth László** (Regionális Labor), **Varga István** (Kisköre) és **Bódi Sándor** (Szolnok), júliusban pedig **Farkas Sándor József** (Szolnok).

A nyugdíjazás miatt megüresedő 10.03/7. Kanyari őrjárásban Szén Bálintné helyét **Molnár László** csatornaőr vette át, az áthelyezésével megüresedő 10.04/3. Kiskörei őrjárásba 2011. június elsejétől **Ádám Ferenc** került. A Kiskörei vezénylőben megüresedő helyre július elsejétől **Tóth Gábor** lépett be, míg a 10.04/6. Tiszaszőlősi őrjárásban a gátőri feladatokat **Jakab Gergely** vette át.

A Gazdasági Osztály számviteli csoportjában a Vona Lászlóné nyugdíjba vonulásával megüresedő álláshelyre **Csimáné Soltész Judit** nyert kinevezést 2011. július elsejével.

Az Árvízvédelmi és folyógazdálkodási Osztály új kollégával bővült, **Baranyi Bálint** folyógazdálkodási ügyintézőként 2011. augusztus elsején állt munkába az ÁFO folyógazdálkodási csoportjában.

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából **Dr. Teszárné Dr. Nagy Mariann,** a Regionális Laboratórium vezetője a hidrobiológia területén végzett 25 éves kiemelkedő szakmai és tudományos munkája elismeréséül *Környezetünkért Emlékplakett* kitüntetést vehetett át a Vidékfejlesztési Minisztérium központi ünnepségén.

Babák

Az elmúlt időszakban a Pályázati Koordinációs Csoportban két kollegánk is gyermekáldásban részesült: Váradi Balázs kislánya Váradi-Szabó Janka 2011. március 20-án 54 cm-rel, 2800 grammal és hatalmas hajkoronával jött a világra.

Váradi-Szabó Janka

Katona Bence

Katona Gábor második kisfia Bence 2011. június 30-án 51 cm-rel és 3100 grammal született meg.

Dr. Hudák Henriett és Vona Titusz kisfia 2011. június 29-én 55 cm-rel és 3310 grammal érkezett meg.

Vona Bence

Mindhárom családnak jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Nagy Réka

XXIX. MHT Országos Vándorgyűlés – Eger

A XXIX. Országos Vándorgyűlés 2011. július 6-8. között került megrendezésre az Eszterházy Károly Főiskolán, Egerben a Magyar Hidrológiai Társaság Heves megyei Területi Szervezete közreműködésével. A korábban érkezett javaslatok alapján 15 témakörben tartottak szekcióüléseket. Igazgatóságunkat az alábbi témakörökben elkészített dolgozatokkal képviselték munkatársaink.

Árvízvédelem, árvízvédekezés

Dr. Kovács Sándor, Váriné Szöllősi Irén: *„Árapasztó tározó optimális nyitásának meghatározása. Tapasztalatok 2011."*

Fejes Lőrinc, Patkó Ottó és Takács Attila: *„Karácsonyi ár- és belvíz a dél-hevesi térségben"*

Lovas Attila és Fejes Lőrinc: *„A Tiszaroffi tározó első igénybevétele"*

Területi vízgazdálkodás

Békési István és Sólyom Péter: *„Belvízvédekezés tapasztalatai a Közép-Tisza vidékén 2010-2011."*

Harsányi Gábor: *„Az Nk. III-2. öntözőfürt főcsatorna üzemképességének vizsgálata és fejlesztésének lehetőségei"*

Virágné Kőházi-Kiss Edit és Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő: *„Keserű csucsor mentesítés a Nagykunsági-főcsatorna mentén"*

Kovács Ferenc: *„Álomzugi öblözet fejlesztési lehetőségei"*

Simonné Lőrinc Tímea: *„A KÖTI-KÖVIZIG kezelésében lévő holtágak területi viszonyainak rendezése és hasznosítási lehetősége (víziállások)"*

Fehér Károly és Bódi Illés: *„Szállítható szivattyúk és stabil szivattyútelepek beépített szivattyúinak szállítási kapacitás vizsgálata"*

Csatornázás, szennyvízelvezetés és tisztítás

Baranyi Virág, Cseriné Krajcsi Edit és Háfra Mátyás: *„A Tenki természetközeli szennyvíztisztító telep üzemeltetési tapasztalatai"*

A magyar vízgazdálkodás története

Fejes Lőrinc és Szuromi Rita: *„Egy falu az ártéren – Tiszahalász-Újlőrincfalva története"*

Váriné Szöllősi Irén

Vízgazdálkodási Évkönyv 2010

Elkészült Igazgatóságunk 2010. évi szakmai és gazdálkodási tevékenységét bemutató kiadványa a ***„Vízgazdálkodási Évkönyv"***. A könyv elkészítésével *„Célunk, hogy minden évben bemutassuk a Közép-Tisza vidéken a felszíni és felszín alatti vízkészletek alakulását, a vízkészlet-gazdálkodással, az ár- és belvízvédekezéssel kapcsolatos egyéb ismereteket. Kiadványunkban a 2010-ben végzett tevékenységünket mutatjuk be, különös tekintettel az ún. »békeidős«, az ár- és belvízvédekezésen kívüli időszakban elvégzett feladatokat és eseményeket."* (Vízgazdálkodási Évkönyv 2010)

Az évkönyvet különböző országos, regionális és megyei szakmai szervezeteknek (pl. Vidékfejlesztési Minisztérium, VKKI, 12 KÖVIZIG, vízgazdálkodási társulatok, kormányhivatalok) juttattuk el 53 példányban, valamint a KÖTI-KÖVIZIG működési területén lévő 111 db önkormányzatnak. 1-1 példányt kapott a KÖTI-KÖVIZIG-nél minden egységvezető, és 1 példányt a könyvtár. Az elkészült anyag a www.kotikovizig.hu internetes oldalon is megtalálható. Munkánk elismeréseként a Heves Megyei Kormányhivatal és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár vezetője köszönőlevélben részesítette Igazgatóságunkat.

Kruzslicz Krisztina

PILLANATKÉPEK
A SZOLNOKI SZAKASZMÉRNÖKSÉG ÉLETÉBŐL

MBSZ és Hajózás:

Miután az anyagi források újra rendelkezésre állnak, így 2011. július 19-én elkezdtük a kezelésünkben lévő Tisza folyószakaszon a hajózó út kitűzését. Először a Kiskörei tározóban lévő bójákat helyeztük ki, majd a Kisköre-Szolnok közötti folyószakasz kitűzését végeztük el. A Tisza áradása miatt a Szolnok-Tiszabög közötti szakasz kitűzésére jelenleg nincs szükség, a hajózó út biztonságosan használható.

Lefolyási akadályok eltávolítása a Zagyva medréből

Július 26-ával kezdődően a Poclain kotrógépünk a Zagyva folyó medertisztítási munkálataiban vesz részt.

A Vízügyi Osztagtelep őrzését július elsejétől, a közmunkás állomány bevonásával látjuk el, takarékossági okok miatt.

10.01. belvízvédelmi szakasz (Szendi József területi felügyelő):

Az árvízvédelmi töltéseken elvégeztük az évi első kaszálásokat. A magas partokon a munkálatok felénél tartunk, mert a csapadékos időjárás akadályozza a gépi kaszálást. Elkészült a teljesen újjáépített 10.01/2-es gátőrtelep, amelynek a műszaki átadása június 7-én megtörtént. A 10.01/1-es gátőrházban felújítottuk a fürdőszobát a szakképzett közmunkásaink segítségével. Augusztus 1-től három gátőrünk a Mezőtúri Szakaszmérnökség árvízvédelmi töltésein végez gépi kaszálást. Fehér Imre gátőrünknél a 10.01/5-ös gátőrháznál a karószín alatt őrpihenő hely kialakítását végezzük, amely árvízvédekezés esetén

Tiszakécskén készül a 10.01/2. új őrház szigetelése

a foglalkoztatott segédőrök komfortosabb pihenését szolgálja majd, terveink szerint. Minden gátőrjárásban kézi kaszálást is végeztünk, azokon a helyeken, ahol a kaszálógép nem tudott hozzáférni a területhez, mint például a műtárgyak környékén, vagy a rámpák zárt íveinél. Folyamatosan végezzük a töltések előtereibe benyúló ágak levágását, illetve a terjeszkedő cserjék irtását. A 10.01/1-es Lakiteleki őrjárásban 12 fő közmunkás egy hétig erdőgazdálkodási munkát végzett. A csatorna őrjárásokban, a belvízvédelmi csatornák műtárgyainak környezetét takarítjuk, elő-és utófenék gaztalanítást, a burkolat tisztítását végezzük. Az elmúlt hetek rendkívül viharos időjárása következtében Nagykőrösön a csatornaőr telep gazdasági épületére rádőlt egy fa. Megsérült a gazdasági épület tetőszerkezete, amit azóta már helyre is állítottunk.

10.02. belvízvédelmi szakasz (Csesznik Zoltán területi felügyelő):

A gátak ez évi első kaszálását elvégeztük. Szolnok belterületi szakaszán már a másodszori kaszálás is megtörtént a védműveken és azok előterein. A közmunkás állomány foglalkoztatásával parlagfű irtást végeztünk a Zagyva, és a Tisza hullámterének Szolnok belterületi részén. Ezen a területen lévő véderdőkben erdőápolási munkákat is folytattak a közmunkásaink.

A Hidrot gépünk a Mezőtúri Szmg. védtöltésén

Július 4-26-ig, a Mezőtúri Szmg. 10.06/4, 5, 6 és 7-es őrjárásaiban 5 géppel végeztek kaszálást őreink a védtöltéseken .

A 10.02/1,2,3, és a 4-es belvízvédelmi őrjárásokban, a Gerje-Perje csatornák nagyobb műtárgyainak környezetét takarították az ott dolgozó közmunkásaink.

Július 26-án megkezdtük a Zagyva, Újszász és Zagyvarékas közötti szakaszán a mederben lévő torlaszok, lefolyási akadályok eltávolítását. Ezzel a munkával párhuzamosan, ugyanezen a szakaszon, a Zagyva folyó jobb partján folytatjuk a partél tisztítását.

Zagyva uszadék eltávolítása

10.05. belvízvédelmi szakasz (Göblyös László területi felügyelő):

Lezárultak a Millér és a Doba projektek, július hónapban lezajlott a műszaki átadás-átvételi eljárás, a kivitelezők átadták az elkészült belvízvédelmi főcsatornákat. A projektek során, a teljes szakaszon egyoldali mederkotrást végeztek és felújították a műtárgyakat.

A szakasz gátőrjárásban befejeztük a védművek kaszálási munkálatait. A csatornaőrjárásokban a közmunkások végzik a műtárgyak környékének kaszálását, elő- és utófenék takarítását, burkolattisztítást.

Folyószabályozás:

Május 19-én a Tisza folyó, Szolnok belterületi szakaszán a helyi kikötők és a nagyméretű úszóművek hatósági ellenőrzésében vettünk részt. A bejárást a Szolnoki Tiszai Vízirendészeti Rendőrkapitányság szervezte, és a KÖTI-KÖVIZIG mellett bevonta a Nemzeti Közlekedési Hatóságot is, amely engedélyes szervet Magyar Levente úr képviselt. Az ellenőrzések a Magyar Kikötő Zrt., a Hajnal Hajózási Kft., a Hullám Kkt. kikötőire, a „Pizzahajó" és a VCSM Rt. úszóműveire terjedtek ki. A már hosszú évekre visszanyúló közös hatósági bejárások is igazolják a társszervekkel ápolt jó munkakapcsolatainkat. A mostani ellenőrzések csak kisebb hiányosságokat tártak fel az említett kikötőknél és az úszóműveknél, amelyeket az üzemeltetők azóta már javarészt pótoltak.

Kihasználva a júniusban előálló kisvizes időszakot, és teljesítve a folyógazdálkodási feladattervet, két napos folyamos bejárást szerveztünk az általunk kezelt Tisza szakaszra, amely bejárásokon a következő személyek vettek részt: Lovas Attila igazgató úr, Horváth Béla főmérnök úr, Bódi Illés MBSZ vezető úr, Csibrán Zoltán ÁFO osztályvezető úr, Németh Miklós, Felkai István, Fejes Lőrinc szakaszmérnök urak, Kéri Brigitta folyógazdálkodási ügyintéző és P. Tóth Tibor folyószabályozási területi felügyelő.

A kisvizes beutazás résztvevői

Június 8-án a Szolnok-Csongrád közötti, június 23-án pedig a Szolnok-Kisköre-Tiszaörvény közötti szakaszt tekintettük meg. A bejárás folyamán megfigyeltük és rögzítettük a parti hajózási jelek állapotát, láthatóságát, a hajózási nyiladékok és a VO. szelvények állapotát. A folyószakaszok átvizsgálása során minden egyéb rendkívüli esemény is dokumentálásra került, amelyeket az információk feldolgozását követően az ÁFO-val közösen, emlékeztető formájában összefoglaltunk. Az emlékeztetőben leírt problémákra a szükséges intézkedéseket megtettük.

Két fontos folyószabályozási, illetve árvízvédelmi, helyreállítási munkát is készre jelentett a KÖTIVIÉP „B" Kft., mint kivitelező. Június 19-én a műszaki átadás-átvételi eljárás is lezajlott a *„Szolnok belterületi partbecsúszás helyreállítása a Tisza jobb part 63+996 – 64+350 tkm szelvény között"* és a *„Sebestyén krt.-i támfal helyreállítása a Zagyva folyó jobb part 0+910 – 1+140 tkm szelvények között"*

Helyreállított partszakasz Szolnok belterületén

megnevezésű beruházásoknál. A Vágóhíd út környéki úszómű tulajdonosok nagy örömére végre visszaköltözhettek a helyreállított partszakaszra.

A megújult zagyvai támfal

Jelenleg a 10.02-es árvízvédelmi szakaszon a Zagyva folyó Zagyvarékas és Jánoshida közötti részen – a már korábban feltárt – lefolyási akadályokat távolítjuk el a mederből. A bedőlt fák kiszedését a Poclain kotrógép végzi.

A Zagyván a vízminőség javítási céllal létesített fenékküszöbök helyreállítását is elvégezzük az 1+500, 2+450, 7+540, 9+200 fkm szelvényekben. A keresztgátak rekonstrukciójával a fenékküszöbök felvizén visszanyert, illetve kialakult vízmélység, a nyári kisvizes időszakban csökkenti a vízminőség romlásának kockázatát, kedvezőbb feltételeket biztosítva az esetlegesen kialakuló vízhiányos időszakban.

Közösségi események:

Rikki Junior Muscat

Gratulálunk Csesznik Zoltán kollégánknak, akinek Rikki Junior Muscat nevű fiú unokája született, Londonban 2011. június 23-án 3200 g súllyal, 52 cm hosszal. A boldog nagyszülők meglátogatták Zsuzsi lányukat és kis családját. A nagy London városában töltöttek 1 hetet július 4-étől. Jó egészséget és nagyon sok boldogságot kívánunk az egész családnak!

Az elmúlt időszakban, július 1-jével két kollégánk is nyugdíjba vonult. Varga Jánosné személy és munkaügyi előadónk és Bódi Sándor (Bóker) fenntartó gépkezelőnk már a gondtalan, boldog nyugdíjas napokat élvezik. Hosszú életet és sok örömöt kívánunk mindkettőjüknek.

Horváth Klára kolléganőnk – magánéletbeli változások miatt – átigazolt az ÉDUVIZIG győri központjába, és az ottani Árvízvédelmi és Folyamszabályozási Osztály árvízvédelmi ügyintézőjeként dolgozik tovább. Szép szakmai sikereket kívánunk neki, és várjuk vissza, mint győri kollegát, egy esetleges III. fokú Tiszai árvízvédekezés kapcsán.

P. Tóth Tibor

KARCAGI VÍZCSEPPEK

10.07. belvízvédelmi szakasz: A csatornaőrök a közmunkásokkal az őrtelepek és a Kunhegyesi kirendeltség magasépítési fenntartási munkáit végzik: *Gástyási csatornaőrtelep:* meszelés, festés, tetőjavítás. *Örményesi csatornaőrtelep:* fürdőszoba felújítás, burkolás, vizesblokkjavítás. *Kunhegyesi Védelmi Központ:* bérlemények szociális blokkjának javítása, padlóburkolás, vakolat helyreállítás. Csatornaőreink a közmunkások irányításán túl a műtárgyak környezetének kaszálását, cserjeirtást, az öntözővíz elvételezések, lecsapolóvíz bevezetések ellenőrzését, vízsebességmérést végeznek.

A 2011. 07. 29-én lehullott nagy (50-60 mm) csapadék hatására zárni kellett a torkolati zsilipeket és meg kellett kezdeni a szivattyús átemelést a főbefogadókba. Emiatt az Igazgatóság Védelemvezetője pontszerű II. fokú védelmi készültséget rendelt el. Szerencsére jelentős elöntések nem keletkeztek a területen, azonban a szivattyútelepi üzemelések megnövekedtek. Őreink folyamatosan tartják a kapcsolatot a gazdálkodókkal, az önkormányzatokkal, és a Vízgazdálkodási Társulatokkal.

Lezajlott a 4. sz. főút Kisújszállást elkerülő szakaszának műszaki átadás-átvétele. A kivitelező minden általunk kért munkát elvégzett, így hozzájárultunk a koronán kívüli, vízépítési jellegű munkát átadásához is.

10.08. belvízvédelmi szakasz, 10.10. árvízvédelmi szakasz: Az őrök és a közmunkások a *karcagi igazgatási épületen,* valamint az *ágotai és sebeséri gátőrházaknál* végeznek magasépítési fenntartási munkákat. Ezen kívül csatornák gaztalanítását és műtárgy burkolatok javítását végzik. A Karcagi belvízvédelmi szakaszon is igen heves esőzés volt

Energiatakarékos anyagszállítás

2011. 07. 29 – 30-án. Karcagon esett a legtöbb csapadék, két nap alatt több, mint 90 mm-nyi eső hullott. Ennek következtében zárni kellett

Burkolat javítása a Karcagi-I. csatorna 15+310 szelvényében

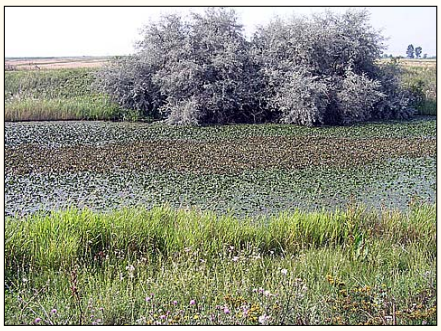
a torkolati zsilipeket és fokozni a szivattyútelepi átemelést. Az Igazgatóság Védelemvezetője pontszerű II. fokú védelmi készültséget rendelt el. A korábban kialakult közepes aszályhelyzet miatt nagy elöntések nem keletkeztek a területen, a csapadék jelentős része elszivárgott a talajba, így komoly belvízi helyzet nem alakult ki. A kapcsolattartás folyamatos az önkormányzatokkal, a Nagykunsági Vízgazdálkodási Társulattal, és a gazdálkodókkal. A Hortobágy-Berettyó-főcsatorna védtöltésének gaztalanítása megtörtént a 30+500 – 51+381 tkm szelvények között. A kialakult hidrometeorológiai helyzet miatt (magas napi hőmérséklet, hosszú csapadékmentes időszak) a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán kagylópusztulás jelentkezett, ezért III. fokú vízminőségvédelmi fokozatot kellett elrendelni. A fokozat elrendelésére 2011. 06. 17. 9 órától, került sor. A további környezeti károk megelőzése érdekében a Keleti-főcsatornából 4 m^3/s többlet vízmennyiséget kellett átkormányozni az Ágotai szelvény felé, a főcsatorna átöblítése céljából. A többlet vízátvezetésnek köszönhetően a vízszint megemelkedett és a Villogó-főcsatorna, valamint a Kakat-főcsatorna torkolati műtárgyait zárni kellett, illetve ezzel párhuzamosan meg kellett kezdeni a szivattyúzást. A védekezés során figyelemmel kísértük a Hortobágy-Berettyó vízminőség változásait, azonban a Karcagi Szakaszmérnökség működési területén jelentősebb kagylópusztulás nem volt tapasztalható. A fokozat megszüntetésére 2011. 07. 06. 18 órakor került sor. A Szakaszmérnökség megkezdte az őszi szemlékre történő felkészülést.

Mezőgazdasági vízszolgáltatási hírek: Szakaszmérnökségünk felkészült az aszályhelyzetre, a csatornák műszaki állapota lehetővé teszi a növekvő vízigények kiszolgálását, bár a július utolsó dekádjában lehullott csapadékmennyiség és a hűvösebb időjárás enyhítette az aszály kialakulásának körülményeit. Megelőző intézkedéseket tettünk a várható vízhiányos időszak kezelésére. Az Intézkedési tervben szereplő feladatokat teljesítettük. A biztonságos vízellátás érdekében az üzemeltető szervezetek a karbantartási, fenntartási munkákat

Úszó vízinövényzet az Nk. III-2. öfcs 12+400 szelvényében

folyamatosan végzik. Az úszó vízinövényzet eltávolítása kiemelten fontos feladattá vált. A belvízcsatornáinkon vízigény nem merült fel, vízvisszatartásra nem volt szükség. A vízszolgáltatási díjak számlázása folyamatos, napra-

Úszó vízinövényzet az Nk. III-2. öfcs 17+200 szelvényében

kész. Az aszályhelyzet értékeléséhez 2011. július 15-én vízhozam mérést végeztünk az Nk. III-2. öntöző-fürtfőcsatornán és a fürtcsatornákon. A Nagykunsági-főcsatornából bevezetett vízmennyiség 5,39 m^3/s volt, mely megközelíti a vízjogilag engedélyezett vízhozamot.

Nk. III-2. öfcs 26+300 szelvénye

Szakaszmérnökségi hírek: Esztergályos Mária igazgatási ügyintéző augusztus 31-én nyugdíjba vonul. A nyugdíjas éveihez sok örömöt és jó egészséget kívánunk. A Nagykunsági Vízgazdálkodási Társulat szakmai felügyeletét folyamatosan végezzük. Figyelemmel kísérjük az AVOP és UMVP fejlesztéseket, valamint az állami támogatásból végzett munkákat is. A közmunka program keretében 86 főt foglalkoztatunk. A közmunkások főleg gaztalanítást, cserjeirtást, magasépítési fenntartási munkákat végeznek. Zajlik a közmunka keretében a kisgépek közbeszerzése. A bizottság munkájában Tóth Károly szakaszmérnök vesz részt. A *„Kakat belvízöblözet belvízvédelmi főműveinek mederfejlesztése és rekonstrukciója”* c. projekt közeledik az effektív munkavégzéshez. Reményeink szerint a munkák, a sikeres közbeszerzés lezárása után szeptemberben megkezdődnek. Ezek során figyelemmel kísérjük a mezőgazdasági vízhasználatok zavartalan üzemeltetését. Jelenleg előkészítés alatt áll, a *„Tilalmasi, ecsegzugi területek élőhely-védelméhez kapcsolódó vízi infrastruktúra fejlesztése”* c. projekt. Az előkészítés során a megalapozó tanulmány írásában, a Hortobágyi Nemzeti Parkkal történő kapcsolattartásban, egyeztetésekben, előzetes műszaki tervezésben, adatszolgáltatásban veszünk részt. Harsányi Gábor vízgazdálkodási csoportvezető márciusban részt vett Baján a HEC-RAS tanfolyamon, melynek záróvizsgájára szeptember 5-6-án kerül megrendezésre. Az elkészítendő dolgozat választott témája: *„A Kakat-főcsatorna (kettős hasznosítású) üzemének vizsgálata”.*

Harsányi Gábor

MEZŐTÚRI HÍRCSOKOR

Keskeny résfal építés a Hortobágy-Berettyón: A Békés Drén Kft. elkészült a Hortobágy-Berettyó folyó töltéstestben keletkezett üregek feltárásával és a töltéstest szivárgás elleni szigetelésének beépítésével a 10.09 árvízvédelmi szakaszon (jobb part 0+000-5+500 tkm között). 2011. május 5-én elvégezték a tömörségi vizsgálatot, 2011. május 11-én a műszaki átadásra is sor került.

Hortobágy-Berettyó jobb parti töltésen elkészült a keskeny résfal

TeSzedd 2011.: 2011. május 21-én került megrendezésre a TeSzedd 2011. „Önkéntesen a tiszta Magyarországért" országos hulladékgyűjtési akció. A Mezőtúri Szakaszmérnökség dolgozói is aktív szerepet vállaltak a programban való részvételben, és jelentős mennyiségű szemetet szedtek össze a Hortobágy-Berettyó jobb parti töltése mentén, a város alatti szakaszon.

Mi SZEDDtük!

ISO oktatás: Szakaszmérnökségünk dolgozói 2011. június 28-án éves ISO oktatáson vettek részt, valamint bemutatásra került a botúszós vízsebesség mérés.

Közmunka program: 2011. június 1-én két személyszállító kisbusszal megkezdődött a közfoglalkoztatottak szállítása. 2011. június 6-án pedig még két jármű csatlakozott, a brigádban összesen 26-an vannak. Jelenleg az összlétszám 135 fő.

Közfoglalkoztatás

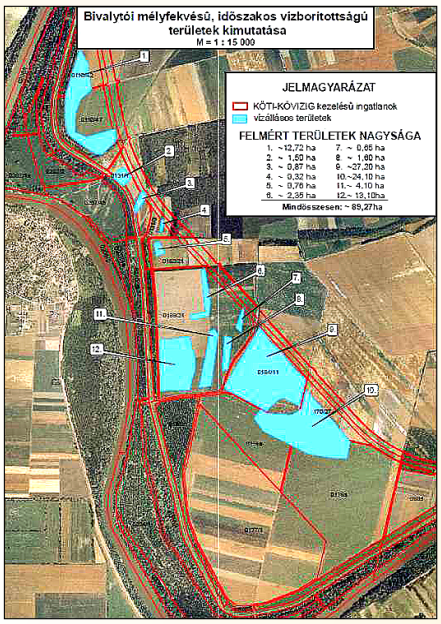
Előadás: 2011. június 3-án került megrendezésre a *„Környezetünk védelme legyen mindannyiunk szívügye"* című előadás sorozat, melynek a mezőtúri Bíró Kálmánné Bakos Ilona Jász-Nagykun-Szolnok megyei Idősek otthona adott helyet. A program társszervezőjének Felkai István szakaszmérnököt kérte fel Kovács Anett Beáta a szociális otthon igazgatónője. A rendezvényen előadást tartott Búsi Lajos Vidékfejlesztésért felelős helyettes államtitkár úr. A rendezvény záróakkordjaként az otthon udvarában elültették az év fájának választott tiszafát (Taxus baccata), melynek kiválasztásában Molnár Sándor szakaszmérnökségünk erdészeti ügyintézője nyújtott segítséget.

Környezetünk védelme legyen mindannyiunk szívügye!

Harangzugi I. belvízfőcsatorna mederfejlesztése és rekonstrukciója: 2010. év eleje és 2011. májusa között zajlott le a Harangzugi I. belvízfőcsatorna mederfejlesztése és rekonstrukciója. 2011. május 10-én délelőtt a projekt zárásaként fórumot tartottunk a Mezőtúri Szakaszmérnökség Irodaházában, melyre meghívtuk az érintett önkormányzatok képviselőit, valamint minden érdeklődőt. A délutáni programot Mezőhékre és Mesterszállásra szerveztük, ahol a helyszínen megtekinthették a csatorna adott szakaszának felújítását. 2011. május 17-én megtörtént a műszaki átadás-átvétel.

10.06. árvízvédelmi szakasz hírei: Májusban befejeződött a Bivaly-tói töltés elbontása. Júniusban megtörtént a műszaki átadás-átvétel is. A Bivaly-tói öblözet hullámtéri gyepterületeinek kaszálása folyamatban van, valamint a mély fekvésű területek felmérésre kerültek. A lehetséges erdőtelepítések helyeinek kijelölése megtörtént, amelyről Horváth Ákos árvízvédelmi ügyintéző részletes helyszínrajzot készített. A LIFE-SUMAR terület rehabilitációja is lezajlott májusban, mely magában foglalja a turisták tájékoztatására szolgáló táblák cseréjét, a padok, esőbeállók, kilátók festését, a tanösvény útjának kőszórással történő felújítását. Júliusban megkezdődtek a töltéskaszálások a 10.06. árvízvédelmi szakaszon a Szolnoki Szakaszmérnökség karbantartógépeivel, a Karcagi Szakaszmérnökség területén, a Hortobágy-Berettyó töltésen pedig a Mezőtúri Szakaszmérnökség gépeivel segítettük a fenntartási munka elvégzését. Júliusban parlagfű mentesítést végeztünk Törökszentmiklós belterületén a Szajoli-I. csatorna környezetében.

Bivaly-tó, részletes helyszínrajz

Kilátó

Tanösvény

Megálló

Simonné Lőrinc Tímea

KISKÖREI MOZAIK

1. A Kiskörei-tározó feltöltését 2011. 03. 11-én kezdtük meg, a nyári 725 cm-es üzemvízszintet április 8-án értük el. A kialakult hidrometeorológiai helyzetre való tekintettel (várható aszályos időszak) két lépcsőben, összesen 10 cm-el megemeltük a Tározó vízszintjét, amely kb. 10 millió köbméter többlet vízmennyiség betározását jelenti.

Kisköre hajózsilip alvízi várakozó tér 2011. 06. 20-án -226 cm-es vízállásnál

2. A 10.04. árvízvédelmi szakasz Érfűi őrjárásában pontszerű III. fok elrendelése mellett, javításra került a duzzasztómű 4. sz. nyílás jobb oldali hidraulikus hengere, az olajszivárgás és az ebből fakadó tábla süllyedés kiküszöbölése céljából. A munkákat csak a henger teljes ki- és szétszerelésével lehetett megoldani. A nyílás üzemének letiltása és a felvízi ideiglenes elzárás berakása után a munkahenger kiszerelésre került, melynek sérült, és célszerűségi okokból az összes tömítő eleme cseréjét végezték el. Az összeszerelés és a nyomáspróbát követően a henger visszaszerelésre került az acélszerkezetre. A szükséges mozgatási próbák után a nyílás üzembe helyezése megtörtént. A javítási munkát teljes egészében a Szakaszmérnökség karbantartási csoportja végezte, amely egy hónapot és 1,4 millió forintot vett igénybe.

Szintén pontszerű III. fok keretében történt meg a hullámtéri duzzasztómű bakdaru rongálást követő helyreállítása, melyet a REÁLGÉP Kft. végzett, a kisebb munkálatokban a Szakaszmérnökség üzemelési csoportja is részt vett.

Hullámtéri bakdaru helyreállítás

3. Szivattyútelepeinken felújítási, helyreállítási munkákat végeztünk. A Zsilai telepen az I. és a III. számú szivattyú és villamos meghajtómotor komplett felújítása, az Abádszalóki telepen mozgógereb felújítása, a Mirhó XVII-es telepen szivattyú, valamint szállítószalag helyreállítása történt meg.

Zsilai szivattyú kiemelés

XVII-es szivattyútelep szétszerelése

4. Április 12-én gazdafórumok megtartására került sor, Tiszagyendán a Tiszaroffi árvízi tározó üzemelésével, Kunhegyesen a Nagykunsági árvízi tározó kivitelezésével kapcsolatban. Mindkét tározónál ismertették a tervezők a tájgazdálkodási lehetőségeket is.

5. A Kiskörén megtartott Majálison a Szakaszmérnökség is képviseltette magát. Futball körmérkőzéseken vett részt a csapatunk, mely után a kollégák által elkészített finom ebéd következett.

6. Május 7-én indult Tiszafüredről a „TOUR DE TISZA-TÓ" kerékpáros túra verseny, amely immár 4. alkalommal került megrendezésre. A verseny résztvevői (1630 fő versenyző és 620 fő turista) a töltésen megépült kerékpárúton kerekezhették körbe a Tisza tavat (kb. 69 km).

7. Május 12-én a Tisza-tó napja rendezvény keretében a Kiskörei Szakaszmérnökség épületében Kerekasztal beszélgetésre került sor, mely során a Tisza-tó működtetői és működésében érdekelt szervezetek az eltelt egy év eseményeiről tartottak tájékoztatót. Az Igazgatóság részéről Fejes Lőrinc szakaszmérnök a Komplex Tisza-tavi projektek aktuális helyzetét ismertette. Háfra Mátyás osztályvezető az „Európai nagytavak együttműködési tapasztalatai" címmel tartott tájékoztatót. A kerekasztal beszélgetéssel egy időben elindult a vízszintavató váltófutás a kiskörei Tisza-tavi Emlékparkból, amelyen több mint 700 fő vett részt a tó körüli tíz településről.

A rendezvény programja ostorosi borkóstolóval, majd a Tisza-tó Napja ajánlások 2011. évi elfogadásával, valamint az év madara, az év fája, az év hala és az év Tisza-tavi élőlénye megválasztásáról tartott ismertetővel folytatódott. A délutáni sajtótájékoztató után a váltófutás résztvevői is megérkeztek az Emlékparkba.

Fejes Lőrinc szakaszmérnök előadás a Tisza-tó napja rendezvényen

8. A Tisza-tó napi rendezvény folytatásaként Abádszalókon május 13-án megtartották a Ki Mit Tud? döntőjét, ahol az ország különböző településeiről érkező Általános Iskolások mérték össze tudásukat a Tisza-tó és a Tisza folyó élővilágának és működésének gazdag anyagából. A verseny díjait a szervezők ajánlották fel, úgymint HNP, Vízirendészet, KÖTI-KÖVIZIG, Tisza-tó TFT, Tisza-tavi Sporthorgász Kft. és a Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi RMI.

9. A Tisza virágzását idén pünkösdkor tekinthették meg az érdeklődők a Tisza tavon. Ebben az évben kevésbé volt látványos, csak a kitartó és szemfüles látogatók figyelhették meg a kérészeket a 426 és a 432 fkm szelvények környezetében.

10. A Magyar Hidrológiai Társaság Heves megyei és Szolnok megyei Csoportja 2011. május 19-én közösen szervezett tanulmányúton vettek részt, ahol megtekintették a Tiszakeszi-Tiszadob-Tiszalök térségében található tiszai műtárgyakat és a Tisza szabályozásában érdemeket szerzett történelmi személyiségek emlékhelyeit. (Tiszakeszi szivattyútelepet, Gróf Széchenyi István, Andrássy Gyula és Vásárhelyi Pál emlékműveit, Tiszadobon az Andrássy-kastélyt és Tiszalökön a Vízlépcsőt). A Társaságot Fejes Lőrinc szakaszmérnök kalauzolta. A helyszíni ismertetéseket a TIKÖVIZIG (Sándor Attila ÁFO oszt.vez.), az ÉKÖVIZIG (Palencsár István Tiszalöki Vízlépcső vez.) és a Tiszavíz Vízerőmű Kft. (Ötvös Pál ügyvez.) szakemberei tartották.

11. Május 21-én a „TeSzedd" hulladékgyűjtő akcióban a vízparti helyszíneken képviseltette magát szakaszmérnökségünk is.

12. Május 31-én Tiszaroffon a Magyar Vidékakadémia negyedik sorozata keretében megrendezésre került *„Az Alföld-program újjáélesztése"* Vízgazdálkodási kihívások, tájgazdálkodási megoldások a Tisza-völgyben című program, amelynek egyik előadójaként Fejes Lőrinc szakaszmérnök helyszíni bejárás során bemutatta a Tiszaroffi árapasztó tározót.

13. A Tisza-tavi viharjelző rendszer üzembe helyezése (a Nagykunsági beeresztő zsilipnél és a Poroszlói Csicsman kikötőben) június 1-én megtörtént. Ez évben várható a rendszer bővítése az Abádszalóki strandon és Sarudon a 10.04/2 őrjárásban elhelyezett viharjelzőkkel.

Viharjelző az Nkfcs. beeresztő zsilipénél

14. Június 8-án Hevesen, a Védelmi Bizottság ülésén Fejes Lőrinc szakaszmérnök adott tájékoztatást az aktuális ár- és belvízvédelmi helyzetről, valamint a 2010/2011. évi dél-hevesi téli ár- és belvízvédekezésekről.

15. 2011. június 10-én volt egy éve, hogy a Tiszaroffi árapasztó tározó Északi és Déli műtárgyai megnyitásra kerültek. A 2010. évi tározó megnyitásával, rendkívüli fokozat elrendelése mellett a Tiszából mintegy 56 millió m^3 víz bevezetése történt meg.

16. A Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft., mint halászati hasznosító, május-június hónapban több alkalommal végzett két-háromnyaras ponty, valamint süllő és harcsa ivadék telepítést a Kiskörei tározóba.

A halászati hasznosító ivadékokat telepít a Tisza-tóba

17. A Tiszaderzsi kikötő új bérlője: a debreceni székhelyű Retroport Kft., a Kisköre Jászsági kikötő új bérlője pedig a budapesti székhelyű Retró Hajó Kft.

18. A „Croisi Europe" Francia Hajózási Vállalat „Victor Hugo" nevű kabinos hajója – amely menetrendje Budapest és Tokaj közötti útvonal – ez évben a Tisza alacsony vízállása miatt a Szolnok-Tokaj közötti utat nem tudta megtenni.

19. A közmunka program keretében összesen 242 fő közmunkást foglalkoztat a Szakaszmérnökség (139 fő Heves megyében, 103 fő JNSZ megyében). A közmunkásaink közül összesen 20 fő vagyonőri feladatokat lát el (15 fő június 1-től a Kiskörei üzemi területen, valamint 5 fő július 1-jétől a Tiszaroffi árvízi tározó D-i műtárgyánál). Továbbá szakipari, cserjézési és gaztalanítási munkákat végeznek közfoglalkoztatottak a szakaszmérnökség területén.

20. Június 25-én XXIV. alkalommal került megrendezésre a Kiskörei Triatlon középtávú országos bajnokság, mely a szabad strandot és a Tisza-tó töltését, valamint a duzzasztómű hídját is érintette. A versenyzők úszásban, futásban és kerékpározásban tették próbára állóképességüket.

21. A Szakaszmérnökség területén két belvízvédelmi projekt munkálatai folynak. A „Sajfoki projekt", melynek kapcsán helyszíni bejárására került sor június 16-án. A „Hanyi projekt"-ről május 19-én Erdőtelken és június 16-án Hevesvezekényen közmeghallgatás keretében tartott tájékoztatót a szakaszmérnökség, a kivitelezési munkák műszaki átadása június 28-án történt meg. A projekt záró rendezvényét június 29-én Hevesvezekényen tartották meg.

A Hanyi fcs. 4+475 szelvényben megépült az új vízleadó műtárgy a szivornyacső kiváltására

A „Hanyi projekt"-tel kapcsolatos dokumentációk átvizsgálását július 4-5-én az EU támogatásokat Auditáló Főigazgatósága végezte el.

22. Július elsején átadásra került a Tiszafüredi Császlód szigeten kialakított „Robin Kalandpark". A sziget különböző élményelemekkel biztosítja az ide érkezők kikapcsolódását és szórakozását. Ilyen a tanösvény a lombkorona szintjén, számháború-, íjász-, és minigolf pálya. A kerékpárosok részére kialakítottak egy triál pályát, ahol farönkökből épített akadályokon mérhetik le tudásukat. A bátrabbak a 15 méter magas különleges formatervezésű mászófalon is próbára tehetik ügyességüket. A kisgyermekes családok részére nagyszerű és életkoruknak megfelelő, biztonságos játszótér került megépítésre. Élmény az egész család részére.

23. A Magyar Hidrológiai Társaság XXIX. Országos Vándorgyűlés tudományos konferenciáját július 6-án és 7-én Egerben rendezte meg, melynek helyszínét az Eszterházy Károly Főiskola biztosította. A szekcióüléseken többek között a Szakaszmérnökségünk részéről részt vevő kollégák is tartottak előadásokat. Fejes Lőrinc és Katona Gábor a Komplex Tisza-tó projektről, Lovas Attila és Fejes Lőrinc a Tiszaroffi árapasztó tározó első igénybevételéről számolt be, majd ezt követően Fejes Lőrinc, Takács Attila és Patkó Ottó a „Karácsonyi ár- és belvíz a dél-hevesi térségben", Szuromi Rita és Fejes Lőrinc „Falu az ártéren" címmel mutatta be előadásait.

24. A július 8-án Tiszafüreden megrendezett „Halas Napok" keretében Tisza-tavi Horgászkonferenciát tartottak, ahol Fejes Lőrinc szakaszmérnök „A Tisza-tó vízjárása és vízkormányzása a különböző hasznosítások figyelembevételével" címmel tartott beszámolót.

25. Tavasztól egyre több látogató csoport érkezik a szakaszmérnökségre, akik a Tisza-tó és a vízlépcső iránt érdeklődnek. A csoportok között minden korosztály megtalálható: általános és középiskolások, szakmai érdeklődésűek és turisták. Az I-VII. havi látogatók száma több mint 1200 fő.

26. Elköszöntünk a következő kollégáktól: Varga István kőművestől, aki nyugállományba vonult, valamint Dobos Bélánétól és Szén Bálintnétól, akik férjeik mellett a gátőrjárásban végezték feladatukat. Köszönjük a vízügyi ágazatban eltöltött több évtizedes munkájukat, és jó egészséget kívánunk.

A Szakaszmérnökség őri állományában változás következett be: a 10.04/3-as csatornaőrjárás csatornaőre Ádám Ferenc (aki eddig a karbantartási csoport munkatársa volt), a 10.03/7 gátőrjárás gátőre Molnár László (volt csatornaőr) lett. Új kolléga felvételére került sor július 1-től: a 10.04/6 gátőrjárásba Jakab Gergely gátőr, és a vezénylő szolgálat állományába Tóth Gábor technikus személyében. Munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk.

Morcsányi Margit

LABORHÍREK

(FEHÉREN – FEKETÉN)

A második negyedév során olyan szorosra kellett húznunk a nadrágszíjat, amire vízügyes (és Laboros) visszaemlékezések szerint még soha sem volt példa. Akár a többi egységnél, a Laborban is géppármű-leállítás, víz-, gáz-, fűtés-, hűtés- és áramkorlátozás maximális takarékossági intézkedések jellemezték a második negyedévet. Természetesen a vállalt kötelezettségeket ilyen körülmények között is végre kellett hajtani, hiszen a megkötött szerződések teljesítésének elmaradása esetén, a komoly anyagi kötbérfizetések mellett jelentős erkölcsi kár, hírnévromlás is érte volna a Labort.

Ráadásul az éves akkreditálás végrehajtására is bejelentkezett a NAT június 7-én. Tavaly, az árvíz miatt május helyett szeptemberben került sor a felülvizsgálatra, de az akkreditáló testület nem akceptálta a két időpont közeli voltát, így most május végén – június elején 100% felett felpörgetve készültünk az ellenőrzésre.

A KÖVA Zrt.-vel (Kőrösi Vagyonkezelő Zrt. Nagykőrös), kötött megállapodás értelmében a megrendelő által lefedett szolgáltatási területeken, (Nagykőrös, Kocsér) a vízszolgáltatás és szennyvízhálózat, a szennyvíztisztító telep heti vizsgálatait zavartalanul végrehajtottuk. Kiegészültek a korábban meghatározott feladatok 10-15 monitorozó kút vízminőségi ellenőrzésével.

Az öntöző-, halastóvizsgálatok márciusban a korábbi gyakorlatnak megfelelően, de az időközben előírt gazdasági megszorítások miatt jelentősen csökkentett mintaszámmal kerültek megvalósításra. Az áprilisi vizsgálatokat csupán a legfontosabb néhány vízleadási ponton tudtuk végrehajtani. Május, június és július már teljes öntöző, ha-

lastó, VKI, és ROP-os komponenskörrel, minden korábban kijelölt mintavételi szelvényben megvalósításra került. A csatorna- és gátőrházi kutak vízminőség-javító program háttér-vizsgálatainak biztosítása során a második negyedévben nem került sor mintavételre, illetve feldolgozásra. A tározó vízminőségének monitorozása, a makrovegetáció terjedési dinamikájának vizsgálata folyamatosan végrehajtásra kerül, bár néha a költségcsökkentés és technikai tényezők miatt esetenként facsónakos a mintavétel. (Ilyenkor szokták a mintavevők énekelgetni az „eveznék de nem bírja a karom, eltörött az evezőlapátom” című örökbecsű lakodalmas-rock klasszikust).

Az évek óta rendszeresen futó külső megrendelések közül a PALMI-TOP Kft, a BUNGE Zrt., a Pákozdi- és Csövihús Kft. víz-, szennyvíz vizsgálatait végeztük el, az előre meghatározott belső ellenőrzési terveknek megfelelően. A „kismegrendelések” néven futó munkáink esetlegesen, nem előre tervezett napokon továbbra is zavartalanul végrehajtásra kerültek.

Sor került a Kőrös-ér vizsgálatára, miután a BONDUELLE konzervgyár az elkészült szennyvíztisztító telepének sikeres próbaüzeme után, az eddigi városi szennyvíztisztítótól teljesen külön bevezetést valósított meg. A hatások megismerése érdekében havi egy alkalommal a Kőrös-ér vizsgálatát végezzük el Nagykőrös város fölött, a városi szennyvíztisztító bevezetése fölött, alatt, a BONDUELLE bevezetése alatt és a Tiszába torkolás előtt.

Továbbra is havi gyakorisággal kontroláljuk a Zagyva és a Tisza vízminőségét Jászteleknél, Pusztataksonynál, Szolnokon és Tiszaugon. A Kiskörei tározóból elfolyó víz továbbra is napi rendszerességgel kerül elemzésre.

A biológiai vizsgálatok természetesen a tavaszi időszaktól kezdődően indultak igazán. A feladatok nagyon változatosak, néhányat már javában végzünk:

A „Keserű csucsor mentesítés a Nagykunsági-főcsatorna” feladat keretében: rendszeresen részt vettünk az egyeztető tárgyalásokon, az Akcióterv kidolgozásában és végrehajtásában, valamint a többszöri helyszíni bejárásban. A mentesítésben alkalmazott módszerekről és azok tapasztalatairól az Országos Vándorgyűlésre a VMVO-val előadással készültünk, és a kiadványba cikket készítettünk.

Elkészült az Igazgatóság kezelésében lévő víztestekre a Növényzetszabályzási terv az általános szempontok szerint, majd a Vízinövényzet szabályzási terv a Tisza-tóra, szoros együttműködésben az ÁFO-val. (Egyeztetések, illetve helyszíni bejárás, növénytani beazonosítás a KÖTI-KÖFE és a HNP munkatársaival a tározón.)

A Tisza-tó speciális monitorozása kora tavasztól zajlik. Különösen nagy hangsúlyt fordítunk a 2010. évi nyári tartós árvíz hatásainak magfigyelésére és nyomon követésére, valamint a növénytani szempontból tapasztalható események – a csírázás, a növényállomány mennyiségi és minőségi változásának – megismerésére.

A nyári időszakban részletes biológiai felmérés-sorozat (alga, üledéklakó élőlények, vízinövényzet, halak) zajlik a Gerje, a Perje, illetve a Körös-ér állapotának, illetve terhelhetőségének megismerése érdekében.

Kovács Pál

Nyárádi Hartl Ede emlékszoba

Újlőrincfalván 2011. május 10-én megnyitásra került Nyárádi Hartl Ede, a Tisza árvízi hajósának emlékszobája, melynek kialakítását és létrehozását a KÖTI-KÖVIZIG részéről Fejes Lőrinc, Újlőrincfalva Önkormányzata részéről Zsebe Zsolt polgármester koordinálta. A munkálatokban részt vett Szuromi Rita, akinek a kiállítás alapjául szolgáló történelmi források felkutatásában volt nagy szerepe, Fekete Angéla és Dr. Hudák Henriett, akik a szövegek angol és német nyelvre történő fordításában működtek közre, Juhász Sándor és Garai Zsolt a vitrinek és képkeretek asztalos munkáit végezték, a kiállított kép és szöveganyagokat összeállította és nyomtatta Kummer László és Geszti Zoltán, a helyszín berendezése és ízléses kialakítása pedig Timkó János munkája. Dr. Hibay Györgyné Aliz néni, a Hartl család leszármazottja, rendelkezésünkre bocsátott több családi ereklyét is, melyek az emlékszobában szintén megtekinthetők.

Hartl Ede emlékszoba

Az emlékszoba megnyitását követően Szuromi Rita – Fejes Lőrinc: „Falu az ártéren Tiszahalász-Újlőrincfalva története” címmel a település alapító okiratának 750. évfordulója tiszteletére megjelent monográfia bemutatója következett, melyet Dr. Csifféry Gergely a könyv lektora ismertetett a szép számban megjelent hallgatóságnak. ***Geszti Zoltán***

A monográfia bemutatása és dedikálása

Labirintus az Óhalászi-szigeten

2011. nyár elején újabb színfolttal gazdagodott a Tisza-tó változatos világa. Az Óhalászi-szigeten a KÖTI-KÖVIZIG által kialakításra került egy több száz méter hosszú labirintus rendszer, mely a szigeten korábban felállított kilátótoronytól, egyben csónakkikötési helytől indul, és több zsákutcával tarkítva, az 1848-ban felállított kőkereszt környezetében kialakított emlék- és pihenőhelyig tart. Az eltévedt látogatók a zsákutcák végén, kis táblákon információkat, valamint képeket láthatnak a környék korabeli történelméből, továbbá néhány tippet olvashatnak, milyen helyszíneket érdemes még meglátogatni a közelben. 2011. június 27-én „Múltidéző utazás elődeink földjére, Újlőrincfalvából Tiszahalászra” mottóval az egykori óhalászok leszármazottai csónakos kirándulás keretében látogattak „vissza” a szigetre a KÖTI-KÖVIZIG jóvoltából. ***Geszti Zoltán***

Tájékoztató tábla a zsákutca végén

Múltidéző utazás elődeink földjére

Sallós Gyula:

Ó-Halász emlékezete

Gyönyörű ártéri erdők és kaszálók
Rétek közepette kicsiny falut látok
Nádtető, vályog ház, meszelt fal szépen
rendbe tartva...
Ma már a hűlt helyét a Tisza habja mossa...

Emberek éltek itt nagy-nagy szegénységben,
De boldogan dolgoztak egymás közelében.
Amire szükség volt az ártér megtermette...
Áradásaival gazdaggá, bőtermővé tette.

Odvas, vén fűzerdő volt a falu mellett...
Nyárfa levél zizzent, ha a szél meg lebbent...
Gazdag madár-világ, vadlibák és récék...
A falu határát mindenütt ellepték.

Őzek és nyulak is éltek itten bőven...
Nem szenvedtek hiányt vad pecsenyében.
Gyerekek tavasszal madár fészkét járták...
Sapkában, kosárban vitték a tojását.

Rigófütty és harkály ismert kopogása...
Nád, gyékény és a sás gyönyörű világa...
Egyből nádtető lett, másból a szakajtó...
Szorgos kezek által a cipót formázó...

Házak kéményein gólyák kelepeltek...
Eresz alatt fecskéink is otthonra leltek.
Kakas kukorékolt kora hajnal tájban...
Indult a szorgos nép messze a határba...

Kedves magyar folyónk éltető vizével...
Békében lehetett Ó-Halász népével...
Mindennapi kenyerét maga vetette, aratta...
A hozzája valót a szőke Tisza adta.

Szorgos népe által fenn maradt a falu...
Szél és Tizsa – hordta magas – hátas részen...
Kicsiny templom körül összebújt a sok ház...
Áradó Tiszával vívta évszázados karcát.

Szántóin, gazdagon magyar búza termett
A gyerekek kemencében sült kenyeret ettek...
Hisz tűzi fát az erdő mindenkinek adott...
Szorgalmas népe gazdagon aratott...

Hol volt ott még villany, petróleum lámpa...
Hosszú téli estén mécses világított...
Gyönyörű népmesék ... a négy bors ökröcske
Csodává tette a gyermeki világot.

Ártéri legelőn gazdagabb fű terem...
A magyar szürkének bőven van élelem...
Szorgos kezek gyüjtik boglyába a szénát,
Még aratás előtt haza is szállítják.

Minden udvaron már látni a sok kazlat,
Hosszú teleken a jószág tavaszig kitarthat...
Ház körüli kertben ami kell megterem...
Sárgarépa, hagyma és a petrezselyem...

Nem hiányzik onnan a sok szép virág sem...
Jácint a tulipán, rózsa és a sarkantyú.
Orgona illata, május fa állítás a legények
dolga...
Június elején az akác is virágait bontja.

Szőke Tisza vizét a halászok járják...
A vonó hálókban ponty, keszeg is akad és a
sok kecsege
Varsáikkal márnát és a tiszai harcsát...
Fogják ködös őszi vizen és óriás vizát...

Télen léket vágnak, hálóik a jég alatt halakra
vadásznak...
Téli vizeken sok csukát megfognak...
Családaiknak sok örömet okoznak,
Tudják ők mindnyájan télen is elkél halászlé
a tálban...

Viszik a sok halat a piacra Füredre, Derzsre
és Szőllősre...
Cserélik pénzre, lószerszámra és borjúkötélre...
Vásárfia után kocsmába betérnek, kissé meg-
pihennek...
Jó pohár bor mellett, zenészekkel együtt
szépen énekelnek...

Tengernyi a sok hal a szőke Tiszában...
Ősi foglalkozás, ezernyi „fogással”
Ebből élte világát a kis falu népe,
évszázadok óta...
Ártéri világukban senki sem háborgatta soha...

De jön a nagy árvíz, a körgátat meghágja,
Verik a harangot félre igazában...
Mentse ahogy tudja jószágját, életét
Most a falu fennmaradása a tét...

Iszonyú pusztítás, elpusztult házak,
A falu lakói eresz-magasságban csónakáz-
nak.
Állattetemek és tulipános ládák...
Úsznak a víz tetején meddig a szem ellát...

Ede bácsi látja népe pusztulását...
Hajóival menti a falu lakóit, értékeit, párnát...
Menteni ami még menthető, viszik a csó-
nakok
Embert, állatot, kiskutyát és a lisztes zsákot!

A hatóság látja falu pusztulását...
Nem engedi vissza annak lakosságát...
Össze dőlt minden ház elpusztult az érték...
Biztosabb helyen már az Ó-halászi nép...

Új helyet jelöl ki az ártéri népnek...
Nevezik ezt ma már Újlőrincfalva
településének
Területét adta szatmári püspöke,
Áldja meg érette az egeknek Istene.

A kitelepült falu temetője árva...
Benn az ártéren már csak a kő kereszt álla...
Ne feledje senki az itt élt embereket...
Köszönet érte az emlékezőknek!!

Vízügyi szolgálat és az önkormányzat
Emlékművet állít „annak” a világnak...
Ma élők, s jövendők ne feledjék soha...
A Tisza-ártéren egy falu élt valaha...

Az én dédnagyanyám is még ott született meg
Szülei az Ó-halászi temetőben pihennek...
Örök álmukat alusszák a Tisza vize alatt
Madarak hangja, szél zúgása kísérje
múltjukat.

Egy ősi magyar falu merült el örökre.
De emlékét őrizzük szívünkben mindörökre!
Elődeim által Ó-halászi vagyok...
Ameddig én élek, már az is maradok

Eger – Újlőrincfalva, 2011. május 10.

TALLÓZÓ

Az Akadémia vízstratégiája

Az MTA elnöke 2009 elején nyolc, az ország fejlődése szempontjából kiemelt területen stratégiai elemzéseket kezdeményezett, egyikük a vízgazdálkodás volt. Az elvégzett munka összegzése a most megjelent A hazai vízgazdálkodás: helyzetelemzés és stratégiai feladatok című könyv, benne a stratégia építőkockái, a feladatok azonosítása, ütemezése. A kötet szerkesztőjével, Somlyódy László akadémikussal beszélgettünk...

– Bizonytalanságok sokaságával szembesülünk: éghajlatváltozás, globalizáció, a változó és ismeretlen igények és így tovább. Kérdések sora adódik, hogy csak egyet említsünk: hogyan is kellene a Tisza-völgyben a „kevés víz – sok víz” kérdését a területhasználat és a vízgazdálkodás integrálásával okosan kezelni?

– Feltűnő, hogy még mindig a vizek gyors levezetése iránti társadalmi igény a meghatározó, a jogszabályok, a szakmai előírások, a biztosítási rendszerek, a kárenyhítési technikák mindenkit erre terelnek. Pedig a „sok víz – kevés víz” kérdést okosan kezelni a belvizek és az árvizek tárolásával és száraz időszakban való hasznosításával kell. Nehogy azt gondoljuk, hogy ez új dolog, hiszen a Tisza-tó és a több ezernyi más kisebb-nagyobb tározó a „komplex vízgazdálkodás” jegyében született. Elengedhetetlen a mennyiség és a minőség ma elkülönülő kezelésének integrálása, hasonlóképpen a monitoringrendszereké (éghajlati, hidrológiai, vízminőségi, területhasználati stb.) is. Elengedhetetlen a területi tervezés és a vízgazdálkodás integrálása, hiszen képtelenségek sora következik abból, hogy vízjárta területek felé terjeszkednek a települések, vagy értékes kultúrákat telepítenek belvizes mélyedésekben. Tehát a kulcsszavak: módszertani értelemben az integrált vízgazdálkodás, technikai eszközként pedig a vízvisszatartás. Mi kell mindehhez? A víz fontosságának megértetése a társadalommal, társadalmi nyomásgyakorlás a politikai akarat elérésére, a kormányzás rendbetétele, jó (hosszú távú) tervezési rendszer, határozott végrehajtás, stabil finanszírozás. Ha nem így teszünk, a sokoldalú károk elmossák majd azt is, ami még megmaradt az egykor nagy hírű magyar vízgazdálkodásból. Az idő sürget – az utolsó órában vagyunk.”

Forrás: Mérnök Újság, 2011. június

„TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért”

Igazgatóságunk is részt vett májusban Magyarország történetének eddigi legnagyobb önkéntes akciójában. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Vidékfejlesztési Minisztérium és az Önkéntes Központ Alapítvány együttműködésében 2011. május 21-re

Csatárláncban a Zagyva partján

meghirdetett „TeSzedd” hulladékgyűjtési akcióban a KÖTI-KÖVIZIG működési területén több mint 5 ezer ember gyűjtötte egy időben a szemetet. A *„TeSzedd! Önkéntesen a tiszta Magyarországért”* című megmozduláson Jász-Nagykun-Szolnok, Heves és Pest megye 25 településén több mint 80 helyszínen zajlott az akció. Az önkéntesek csaknem 500 m^3 szemetet szedtek össze egy nap alatt.

Így a Tisza-tó is sokkal szebb

A KÖTI-KÖVIZIG dolgozói az akció koordinálása és a szervezési munka mellett a szemétszedésből is kivették a részüket. Az Igazgatóság mintegy 100 fővel vett részt a megmozduláson, valamint több mint ezer zsák felajánlásával járultunk hozzá a program sikeréhez. A „TeSzedd” kampány koordinálását az érintett megyei Önkéntes Centrumok munkatársaival közösen hajtottuk végre.

Az önkéntes akcióhoz a társszervezetek is csatlakoztak: munkatársaival Szolnokon, a Zagyva bal partján gyűjtötte a szemetet a Közép-Tisza vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság kollégái Pély és Tiszafüred térségében tevékenykedtek, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal pedig a szolnoki Tisza-part tisztításában vállalt nagy szerepet. A megmozduláshoz számos civil szervezet, önkormányzati intézmény és egyéni önkéntes csatlakozott az érintett településeken.

Nagy Réka

MÁJUS 21. TESZEDD! ÖNKÉNTESEN A TISZTA MAGYARORSZÁGÉRT

Tiszavirágzás – 2011

A Tisza védelme mindannyiunk közös ügye. A tiszavirág fontos indikátora a Tisza ökológiai állapotának, ezért jelenléte, virágzása mutatja a folyó természetességét, megfelelő vízminőségét. Tapasztalataink szerint jobban védünk valamit, ha érzelmileg is kötődünk hozzá. A tiszavirágzás egyre népszerűbb jelenség, melyet egyre többen követnek figyelemmel. A tiszavirágzás felmérése: adatainak rögzítése, évekre való visszakereshetősége ugyanakkor fontos kiindulópontja lehet szakmai kutatásoknak is. A Tisza Klub 2000-ben és 2001-ben végezte legutóbb átfogóan a rajzás felmérését társadalmi összefogással. Az akkori eredmények azt mutatják, hogy a téma igazi társadalmi megmozdulást eredményezett: a legkülönbözőbb csoportok: civil szervezetek, turisták, halászok és horgászok szövetsége stb. vettek részt a munkában. A Tisza védelme pedig, a cianid szennyezést követően hangsúlyosan bekerült a közgondolkodásba köszönhetően a Tisza-védelem zászlóshajójának, a tiszavirágnak. Ebben az évben közösségi adatbázis fejlesztésébe kezdtünk a tiszavirágzás nyomon követésére. Társadalmi célunk pedig a különböző társadalmi csoportok (természetvédők, horgászok, vízirendőrök) kohéziójának erősítése, mely egy közös cél elérése mentén valósulhat meg. A közös cél egy sokak által fontosnak tartott jelenség: a tiszavirágzás nyomon követése. Jelen programunkkal a tiszavirágzás felmérésébe kezdtünk partnerszervezeteinkkel (E-misszió, Nimfea, Csemete) karöltve, az adatközlések eredményeit pedig szervezetünk honlapján keresztül rögzítjük, illetve rögzíthetik a résztvevő adatközlők: www.tiszaklub.hu/Tiszavirágzás felmérése, mely térképen mutatja a tiszavirágzás adatait: előfordulásának helyét, a rajzás idejét, intenzitását, egyéb tényezőit. A honlapon az elkövetkező években is lehetőséget biztosítunk az adatközlők számára, hogy regisztrálják megfigyeléseiket a rajzásról.

A 2011. évi tiszavirágzás adatsora:

Szeged, Röszke: június 12. **erős**
Mindszent, június 12. gyenge, arról nem érkezett észlelés, hogy esetleg később erős lett volna
Csongrád, június 12. gyenge
Tiszakécske: június 12. gyenge, 13. **erős**
Martfű, június 13. gyenge
Rákócziújfalu: június 11. gyenge, 12. **erős**
Vezseny: június 11. gyenge, 12. **erős**
Tiszavárkony: június 12. **erős**
Szolnok: június 9-12. gyenge
Szajol: június 13. gyenge
Tiszapüspöki: június 9. kezdődik; június 11-14. **erős**; 15-16. utóvirágzás
Doba: június 11-13. **erős**
Tiszabő: június 12. **erős**
Kőtelek: június 13. **erős**
Tiszaroff: június 11. **erős**
Tiszabura: június 11. gyenge, 13. **erős**
Kisköre: június 11. **erős**
Tiszaörvény: június 11. gyenge
Tiszafüred: június 12. gyenge
Tiszavalk: június 14. **erős**
Tiszakeszi: június 14. gyenge
Záhony június 15. gyenge
Aranyosapáti: június 13. gyenge
Tivadar: június 13. gyenge
Körös: június 9. gyenge
Maros: június 12. tömeges
Bodrog Tokaj felett: június 5. **erős**

Az idei tiszavirágzás felmérés alatt mintegy 50 internetes és telefonos adatrögzítés érkezett. Nagyon nagy segítségünkre volt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőrkapitányság Vízi Rendőrsége, de horgászok, gátőrök, halőrök, természetvédők úgyszintén megosztották velünk a rajzás során tapasztaltakat. Az adatsorból az alábbi következtetéseket vontuk le: A tiszavirágzás sikeres volt; mely június 5-16. között zajlott le a Tiszán és annak mellékfolyóin, kedvező vízszint, vízhőmérséklet és levegőhőmérséklet mellett. Az általánosnak mondható tiszavirágzási sorrend: mellékfolyók, alsószakasz, középszakasz, felsőszakasz némileg felborult: pl. Szeged környékén körülbelül ugyanakkor zajlott a tömeges virágzás, mint a Közép-Tisza vidékén. Ugyanakkor a Bodrogon zajlott le leghamarabb (jún. 5-9 tájékán). Az alsó szakaszon tapasztalható késés és gyenge rajzási intenzitás leginkább a helyi esős, zivataros, lehűléssel járó időjárási jelenségeknek tulajdonítható. A három évvel ezelőtti virágzás milyensége szintén direkt hatással lehetett az idei virágzásra (a most kirepülő tiszavirágok három évvel ezelőtt kerültek lárvaként az agyagos aljzatba). A Szolnok városi virágzás gyenge volt, partszakadás, homoklerakódás miatt és vélhetően a hídépítés után kevés a tiszavirág. A legteljesebb adatsort Tiszapüspökiből kaptuk: előrajzás, rajzás, utórajzás tekintetében.

Bíró Réka, *a Tisza Klub elnöke*
Kruzslicz Krisztina

Felséges sziklák között Bastei-ban

(Folytatás a 7. oldalról.)

Szakmai programunk délután a szászországi Környezetvédelmi, Mezőgazdasági és Geológiai Ügynökségen folytatódott, ahol Dr. Michael Steininger szakértő előadását hallgathattuk meg. Elmondta, hogy magyar kapcsolataik a korábbi években is voltak, a keszthelyi egyetemmel folytattak 1990-ig tudományos együttműködést. Szervezeti felépítés: minisztérium – vízgazdálkodási igazgatóság – talajjavítási vállalatok (tervezetek kidolgozása, építés, állománykataszter) – talajjavítási szövetkezetek (karbantartás) – mezőgazdasági üzemek (gazdálkodók). 1970-től évente közel 100.000 ha feletti területet víztelenítettek. 1985 után kétoldali vízszabályozást alkalmaztak. A víztelenítésre nincs központi előirányzat és 1990-ben a drénezett területekre vonatkozó archívum is eltűnt. A mezőgazdasági üzemek 80-100%-ban bérelt területen gazdálkodnak, a haszonbérlet időtartama 12 év. 1990-ben az addig alkalmazott altalaj öntözési rendszer összeomlott. Szászországban társulatot (víz-, talajszövetséget) nem hoztak létre. Nyugat-Németországban a társulatok (gazdálkodók, tulajdonosok, községek...) a másodrendű vizeket tartják fenn, menedzselik a talajjavító berendezéseket, feladatuk a melioráció tervezése, a beruházások kivitelezése, karbantartása. Az új tartományok nem járták ezt az utat. Problémá, hogy a bordás műanyag csövek az elmúlt negyven év alatt elhasználódtak, a drénezési létesítmények műszaki állapota nem megfelelő. 2009-ben meliorációs felmérés, víztelenítési szükséglet-felmérés több próbaterületen készült, 2011-ben pedig a monitorozás történt. A talajvízszint szabályozás talajjavító beavatkozásokkal, drén- és árokrendszer kialakításával, altalajöntözéssel történik, alagcsöves duzzasztással, vízvisszatartással. Ahol a társulatok működnek megfelelő a vízelvezetés, de Szászországban ez probléma. Itt nincsenek ilyen szervezetek, pedig kívánatos lenne a kisebb patakok, csatornák működtetéséhez, a mezőgazdasági üzemek kezelik a zsilipeket is.

A magyarországi területi vízkészlet-gazdálkodásról és azon belül a KÖTI-KÖVIZIG területén alkalmazott gyakorlatról Lovas Attila igazgató és Virágné Kőházi-Kiss Edit adott tájékoztatást a házigazdáknak.

A második Drezdában eltöltött napunkon a tartományi árvízvédelmi központban találkoztunk vendéglátóinkkal, ahol Uwe Höhne bemutatta a központot. Fő feladatuk a hidrológiai adatok gyűjtése, rendszerezett tárolása. A tárolás mind papíros, mind duplikált és helyileg elkülönített számítógépes rendszeren végzik. A bemutatás után került sor Kummer László az „Árvízkockázat helyzete Magyarországon” című előadására. Az előadás kezdetén elsősorban a magyarországi és az eddig látott cseh- és németországi viszonyok ismertetésére tért ki. A különbségek az alábbiak: Magyarországon az állami szerepkör az árvízi védekezés, míg mind a két országban önkormányzati szerepkör. Jelentős különbségek adódnak az árvizek tartósságának hosszában is, itt elsősorban a Közép-Tiszáról beszélünk. A domborzati viszonyok közötti különbségek miatt a védett területek nagyságrendje Magyarországon nagyobb, mint a másik két országban. Az előadás során elsősorban a töltésezett folyók árvízkockázatára tért ki az előadó, azon belül is kiemelten foglalkozott a töltések állékonyságával. Ez Magyarországon azért kiemelt terület, mert a megépített 4700 km-nyi földvédmű jelentős része jóval nagyobban, mint a Németországban látott földművek.

Az előadás után kötetlen beszélgetés majd 15 órától megtekintettük Drezda városának árvízvédelmi létesítményeit, valamint a 2002-es árvízi eseményeket bemutató tájékoztató táblákat.

Váradi Balázs

Drezdában az Elba folyó hídján az árvízi emlékműnél

A lelkesedést csak ritkán követik tettek

A Közép-Tisza újságunk I. évfolyama 1977-ben jelent meg, most pedig a 34. évfolyamnál tartunk. Átlapozgatva az újságokat láthatjuk, hogy a szakmai események mellett mindig voltak olyan részek, melyek a szórakozást, a kikapcsolódást jelentették. Ilyenek voltak a viccek, a keresztrejtvények és néha még karikatúrákat is találhattunk az újságban.

Folytatva ezt a színességet és változatosságot, egy fotópályázat kiírása fogalmazódott meg bennem. A téma a vízben hevert, azaz „Hogyan látod vizeinket tavasszal?” címmel került meghirdetésre a pályázat 2011. áprilisában. A kezdeti nehézségek és kis aktivitás után, némi rábeszéléssel a kollégáktól beérkezett fotók megmutatták Igazgatóságunk apró gyöngyszemeit, melyeket érdemes volt megörökíteni.

Fodor József kollégánk életre keltett egy honlapot, ahol a beérkezett pályaművekre lehetett szavazni 2011. június 30-ig különböző szekciókban. Nos, a lelkesedés most sem volt

Gyúró Márk: Stég a Nagykunsági-főcsatornán

Boros György: A nyári Napnak alkonyulatánál...

túl látványos de a szavazatok szép számmal gyülekeztek.

Itt szeretnék köszönetet mondani mindazon kollégáknak, akik részt vettek a fotópályázaton, és közzé tették az általuk legértékesebbnek tartott képeiket.

Nos, lássuk az eredményeket. Összesen 35 db fénykép érkezett be, mely 3 szekcióba került elosztásra.

A csatorna szekcióban 6 kép szerepelt, melyeket Göblyös László (CS1), Csesznik Zoltán (CS2; CS3; CS5; CS6) és Gyúró Márk (CS4) küldött be megmérettetésre. A szavazatok alapján az alábbi eredmények születtek:

I. helyezet: Gyúró Márk (VMVO Szolnok központ) – „Stég a Nagykunsági-főcsatornán" című fotója

II. helyezet: Csesznik Zoltán (Szolnoki Szmg.) – „Úszásoktatás" című fotója

III. helyezet: Göblyös László (Szolnoki Szmg.) – „Naplemente" című fotója.

A folyó szekcióban 17 db kép érkezett, ezeket technikai okokból két részre kellett osztani a szavazásra. Ebben a szekcióban Hangodi Katalin (F03; F04; F10), Kruzslicz Krisztina (F08; F16), Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő (F12), Kéri Brigitta (F06), Sólyom Péter (F13; F14), Boros György (F01), Simonné Lőrinc Tímea (F11), Horváth Ákos (F09), Podani György (F02; F15), valamint Csesznik Zoltán (F05; F07; F17) képei kerültek besorolásra.

Folyó I. szekcióban: I. helyezet: Boros György (MBSZ Informatika Csoport) – „A nyári Napnak alkonyulatánál..." című fotója

II. helyezet: Horváth Ákos (Mezőtúri Szmg.) – „Képzeletbeli kifutó" című fotója

III. helyezet: Podani György (10.06\6 Óballai gátőr) – „A nyugodt Tisza" című fotója.

Folyó II. szekcióban: I. helyezet: Podani György (10.06\6 Óballai gátőr) – „A Tiszai halász" című fotója

II. helyezet: Kruzslicz Krisztina (VGO Szolnok központ) – „Tiszai hullámok" című fotója

III. helyezet: Sólyom Péter (VMVO Szolnok központ) – „A Tiszai ártéren" című fotója.

A tározó szekcióban 12 db fotó került bemutatásra, melyeket Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő (T01; T05; T08; T09; T11; T12), Váriné Szőllősi Irén (T02; T04; T06; T07; T10) és Gyúró Márk (T03) készített.

I. helyezet: Gyúró Márk (VMVO Szolnok központ) – „Hajnali Tisza-tó" című fotója

II. helyezet: Váriné Szöllősi Irén (HMO Szolnok központ) – „Ehető" című fotója

III. helyezet: Dr. Kelemenné Dr. Szilágyi Enikő (Regionális Labor Szolnok) – „Libasorban" című fotója.

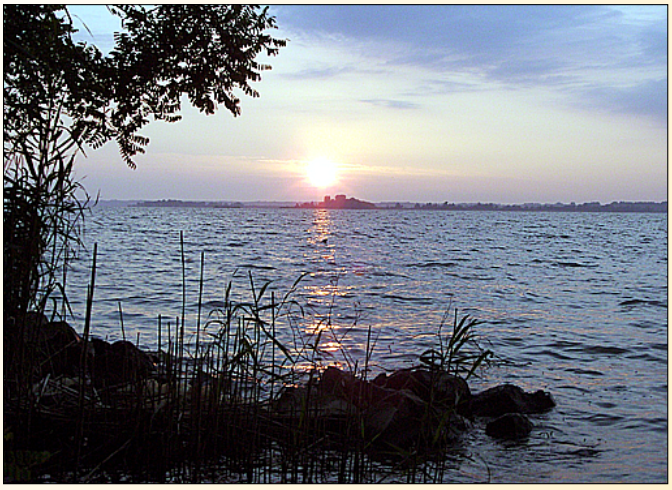
A pályázat során nem a nyeremény volt a lényeg, hanem az, hogy a munkánk során készített képeket más is megcsodálhatja, és nem maradnak rejtve ezek a csodálatos pillanatok a számítógép virtuális mappáiban. A fényképész, legyen az amatőr vagy profi, mindig kicsit más szemmel látja a világot és néha olyan apró szépségeket is észrevesz, melyek mellett mi „hétköznapi" emberek elsétálunk.

Gratulálunk a nyerteseknek, és remélem, látunk még hasonlóan szép fotókat, melyek bemutatják Igazgatóságunk értékeit.

Kéri Brigitta

Podani György: A Tiszai halász

Gyúró Márk: Hajnali Tisza-tó

KÖZÉP-Tisza

A Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja.
Felelős kiadó: Lovas Attila igazgató. Felelős szerkesztő: Virágné Kőházi-Kiss Edit. Sajtóreferens: Nagy Réka.
Szerkesztők: Hangodi Katalin, Kéri Brigitta, Kruzslicz Krisztina, Nemes Adrienn. Tervezőszerkesztő: Pozsa József.
Kiadja: Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
A szerkesztőség címe: 5000 Szolnok, III. számú Irodaház, Ságvári körút 4. Telefon: 423-422/20271.
Terjesztő szerv: Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. 5001 Szolnok, Ságvári körút. 4.
Megjelenik az interneten háromhavonta.
A lap megtekinthető: http://www.kotikovizig.hu/Közép-Tisza újság weboldalon